

LähiTapiola Varsinais-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2022

y-tunnus: 0204067-1

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus 2022.....	1
1 Avaintiedot	1
2 Tilikauden merkittävät tapahtumat	2
3 Vakavaraisuus ja riskiasema.....	4
4 Tilikauden jälkeiset tapahtumat.....	5
5 Tulevaisuuden näkymät	5
6 Hallinto ja vastuullisuus	6
7 Ehdotus voiton käyttämisestä	8
Tilinpäätös 1.1. – 31.12.2022	9
8 Tilinpäätöstaulukot LähiTapiola Varsinais-Suomi	9
9 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	30
10 Riskienhallinnan liitetiedot	35
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	40
Tilinpäätösmerkintä	41

Hallituksen toimintakertomus 2022

LähiTapiola Varsinais-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Varsinais-Suomi) kotipaikka on Turku ja y-tunnus 0204067-1. Yhtiön toimialaan kuuluvat vapaaehtoiset vahinkovakuutukset ja liikennevakuutukset.

LähiTapiola Varsinais-Suomi kuuluu LähiTapiola-ryhmään ja yhdistellään LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiön konsernitilinpäätökseen. Vakuutusyhtiöryhmän ylin emoyritys on LähiTapiola Vahinkoyhtiö (y-tunnus 0211034-2) ja sen kotipaikkana on Espoo.

1 Avaintiedot

- Vuosi 2022 oli poikkeuksellinen, kun Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, voimakkaasti kohonneet energian hinnat, kiivaaksi vauhdittunut inflaatio sekä selvästi kohonneet markkinakorot aiheuttivat huomattavaa epävarmuutta rahoitusmarkkinoille ja talouteen, mikä heijastui erityisesti yhtiömme sijoitustoiminnan tulokseen.
- Haasteellisesta taloussympäristöstä huolimatta vakavaraisuutemme vahvistui ja liike-tulos oli 3,9 miljoonaa euroa (7,7 milj. v. 2021 €). Vahinkovakuutus jatkoi kasvuaan ja vakuutusliiketoiminta oli kannattavaa.
- LähiTapiola Varsinais-Suomen vahva taloudellinen asema luo vakautta yhteiskuntaan ja turvaa omistaja-asiakkaillemme. Se luo myös erinomaisen pohjan omistajatahtomme mukaisesti painottaa asiakaskeksisyyttä, asiakashyödyn kasvattamista sekä pitkäjänteistä ja vastuullista liiketoimintaa kaikkialla Suomessa.
- Vahvat panostuksemme järjestelmämuutoksiin, digitaalisuuteen sekä automaatioon jatkuivat läpi vuoden.
- Koko Suomen hyvinvointia edistävät vastuullisuuden strategiset tavoitteet ohjaavat ryhmän tekemiä lahjoituksia ja kumppanuustoimintaa. Vuonna 2022 ryhmän yhtiöt kohdistivat lahjoituksia mm. korkeakouluille ja mielenterveyden edistämiseksi sekä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen. Ukrainaa tuimme niin kriisialueelle kuin Suomeen kohdistuvin lahjoituksin.

- Vahinkovakuuttamisessa vahvistimme markkinajohtajan asemaamme liikennevakuuttamisessa. Myös maatilavakuuttamisessa olemme markkinajohtaja.
- LähiTapiola Varainhoito -konsernin toiminta alkoi 1.1.2022, kun LähiTapiola Varainhoito Oy (emoyhtiö), Seligson & Co Rahastoyhtiö Oyj, LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy sekä LähiTapiola Vaihtoehtorahastot Oy tytäryhtiöineen muodostivat konsernin. Samaan aikaan LähiTapiola-ryhmä keskitti sijoitusmyynnin ja asiakaspalvelun organisaation LähiTapiola Varainhoitoon.
- Vuosi 2022 oli monella tapaa poikkeuksellinen. LähiTapiola Varsinais-Suomen liiketoiminta jatkui kuitenkin vakaana ja kannattavana vaikka sijoitusmarkkinoiden heikon kehityksen vuoksi kokonaistuloksemme jäi vertailukautta heikommaksi. Myös vakavaraisuutemme säilyi erittäin vahvana tuoden vakautta ja turvaa omistaja-asiakkaillemme.
- Asiakaspysyvyttemme oli vuonna 2022 korkea, josta voivat kaikki LähiTapiola Varsinais-Suomen elämänturvaajat olla ylpeitä. Se kertoo siitä, että olemme osanneet palvella asiakkaitamme hyvin ja vastata heidän tarpeisiinsa.
- Koronarajoitusten purun jälkeisen liiketoiminnan kasvun ja yhteiskunnallisen aktiviteetin lisääntymisen myötä kasvoivat asiakkaidemme ilmoittamat vahingot +13,9 % ollen 62 (54) tuhatta kappaletta. Maksoimme vakuutuskorvauksia yhteensä 42,7 miljoonaa euroa. Eniten kasvua oli vapaaehtoisissa henkilövahingoissa, 1,25 milj. euroa. Yhtiömme asiakkaille sattui vuoden aikana 4 suurvahinkoa (yli 300.000 euroa).
- Olemme asiakkaidemme omistama paikallinen yhtiö. Siksi tärkeintä meille on kasvattaa asiakkaidemme elämänturvaa ja asiakashyötyjä sekä ennaltaehkäistä vahinkoja ja olla lähellä asiakkaitamme. Toiminnallamme on myös huomattavan laaja vaikutus oman alueemme hyvinvoinnin, taloudellisen menestyksen ja kestäväen tulevaisuuden hyväksi.
- Teimme viime vuonna käyttörahastolahjoituksia 120 000 eurolla. Lahjoituksilla mahdollistettiin esimerkiksi ruokajakelua Operaatio Ruokakassin toimesta Turun alueen vähävaraisille perheille sekä tuettiin vapaaehtoisten työntekijöiden jaksamista ja Turun kriisikeskuksen toimintaa. Lisäksi tuimme Operaatio Ainutlaatuista Saaristomerta, jonka tavoitteena on saaristomeren puhdas ja terve tulevaisuus.

- Alkaneena vuonna haasteet toimintaympäristössämme jatkuvat. Ukrainan sota sekä yleinen hintojen ja korkojen nousu vaikuttavat myös Varsinais-Suomen yrityksiin ja ihmisiin. Vahvan vakavaraisuutensa ansiosta LähiTapiola Varsinais-Suomi voi toteuttaa omistajatahtoa tukemalla omistaja-asiakkaitaan muun muassa kilpailukyisellä hinnoittelulla ja laadukkailla palveluilla.

Vakuutustoiminnan volyymi ja kannattavuus	2022	2021
Ensivakuutuksen maksutulo, milj. eur.	68,3	66,7
Muutos %	2,5	2,7
Kate ennen tasoitusmäärän muutosta, milj. eur.	4,1	2,3
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua, %	93,3	95,5
Riskisuhde, %	61,0	65,8
Toimintakulusuhde, %	32,3	29,7
Korvaukset ja asiakasedut	2022	2021
Maksetut korvaukset, milj. eur.	42,7	40,4
Omaetu, milj. eur.	6,1	5,9
S-bonus, milj. eur.	2,1	2,2
Tulos ja vakavaraisuus	2022	2021
Liiketulos, milj. eur.	3,9	7,7
Kokonaistulos, milj. eur.	-6,5	17,6
Vakavaraisuussuhde, %	275,9	220,7

Vakavaraisuussuhde = hyväksyttävän oman varallisuuden määrä suhteessa vakavaraisuuspääomavaatimukseen (Solvenci II). Vakavaraisuuslaskenta ei kuulu lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin.

Tunnuslukujen laskentakaavat on kuvattu tilinpäätöksen liitetiedoissa. Tuloslaskelmaerien ja ajanjaksoon liittyvien tunnuslukujen vertailukauden lukuina on käytetty vuodentakaisia vastaavan ajanjakson lukuja. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten tunnuslukujen vertailukauden lukuina on käytetty vuoden 2021 lopun lukuja. Tekstissä vertailukauden luvut ovat suluissa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

2 Tilikauden merkittävät tapahtumat

2.1 Vahinkovakuutustoiminta

Vakuutuskantamme muodostuu henkilö- ja maatala-asiakkaista sekä pienistä ja keskisuurista yrityksistä.

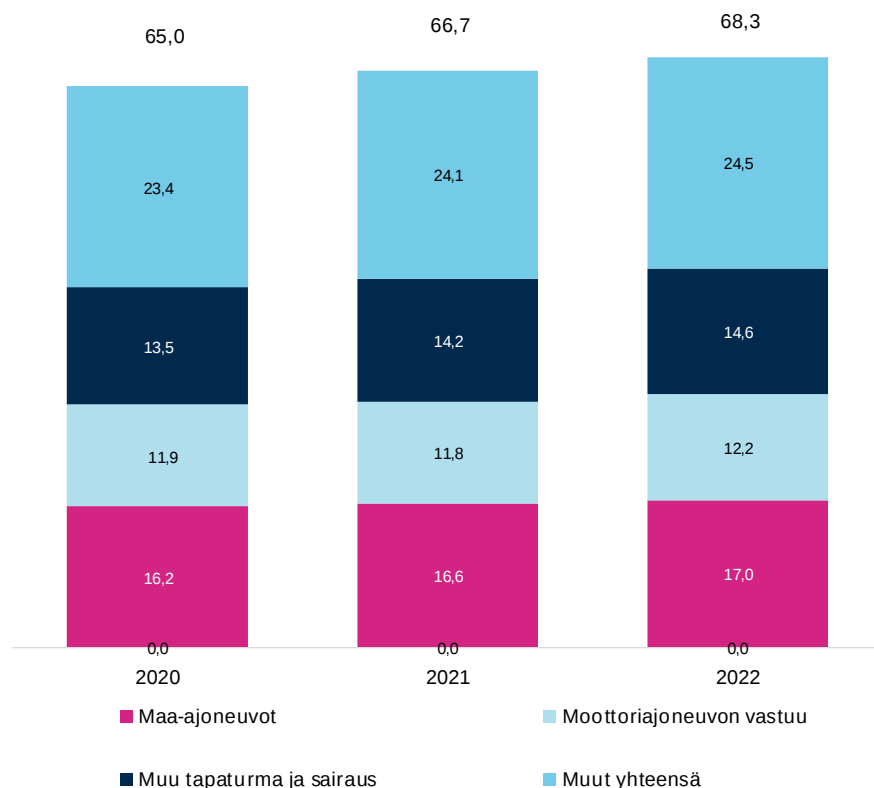
Digitaalinen vuorovaikutus jatkaa vahvaa kasvuaan läpi yhteiskunnan ja korostuu yhä useammin myös asiakaskohtaamisissa. Tavoitteenamme on toimialan paras henkilökohtaisen ja digitaalisen palvelun yhdistelmä. Keskeinen tekijä tavoitteemme saavuttamisessa on monikanavainen järjestelmä uudistus. Kyseisellä vakuutusjärjestelmien kokonaisuudistuksella tähtäämme selkeisiin ja helppokäyttöisiin vakuutustuotteisiin ja -palveluihin. Paransimme omistaja-asiakkaidemme verkkopalvelun toimintaa ja yhä suurempi osa korvaushakemuksista on automaattisen päätöksenteon piirissä. Toteutamme myös parannuksia yritysasiakkaiden digitaalisiin palveluihin ja kehitimme yritysten sairauskuluvakuutusta.

Ensivakuutuksen maksutulomme oli 68,3 miljoonaa euroa (66,7 milj. €) ja kasvua edelliseen vuoteen 2,5 prosenttia. Maksutulon kasvua tukevat korkea asiakaspysyvyys ja myynnin kasvu sekä verkossa, että henkilökohtaisen palvelun kanavissa.

Vahvistimme vuoden 2022 aikana asemaamme liikennevakuutuksen markkinajohtajana: vakuutus sopimusten määrällä mitattuna LähiTapiola-ryhmän markkinaosuus oli vuoden lopussa yli 33 prosenttia. LähiTapiola-ryhmä on myös maatilavakuuttamisen markkinajohtaja 66 prosentin markkinaosuu-
della.

Maksamamme korvaukset kasvoivat vuonna 2022 ja ovat palautuneet pandemian jälkeen pitkän ajan keskiarvojen tasolle. Koronapandemian rajoitustoimet purettiin kevään aikana ja lisääntynyt yhteiskunnallinen aktiviteetti kasvatti maksettua korvausta. Monissa vakuutuslajeissa on palattu jo pandemiaa edeltäville tasoille. Myös korkea inflaatio kasvatti korvauskuluja loppuvuoden aikana.

LähiTapiola Varsinais-Suomi
Ensivakuutuksen maksutulon kehitys
vakuutusluokkaryhmittäin, milj. eur.

Korvauskulumme olivat 45,0 miljoonaa euroa (47,1 milj. €) ja riskisuhteemme ilman perustekorkokulua 61,0 prosenttia (65,8 %). Omaisuuden ja toiminnan yli 300 000 euron suurvahinkoja sattui 4 kappaletta (3 kpl). Maksoimme asiakkaille vahinkovakuutuksen korvauksia 42,7 miljoonaa euroa (40,4 milj. €). Lisäksi hyvitimme vakuutusmaksuista keskittämisetuina 6,1 miljoonaa euroa (5,9 milj. €) ja S-ryhmän bonuksena 2,1 miljoonaa euroa (2,2 milj. €).

Vahinkovakuutuksen volyymin kasvu, panostukset liiketoiminnan kehittämiseen sekä yhteiskunnallisen aktiviteetin lisääntyminen ovat vaikuttaneet toimintakulujen kasvuun. Toimintakulumme olivat 21,0 miljoonaa euroa (18,8 milj. €) ja vahinkovakuuttamisen tehokkuutta mittaava toimintakulusuhteemme nousi 2,6 prosenttiyksikköä ja oli 32,3 prosenttia (29,7 %).

Haastavasta taloudellisesta ympäristöstä huolimatta vahinkovakuutustoimintamme on pysynyt kannattavana. Vakuutustekninen katteemme ennen tasotusmäärän muutosta oli 4,1 miljoonaa euroa (2,3 milj. €). Yhdistetty kulusuhteemme ilman perustekorkokulua oli 93,3 prosenttia (95,5 %).

Vahinkovakuutuksessa korvauskuluihin sisältyy kertaluontoisia eriä liittyen vastuuvelan laskuperusteiden ja laskentatavan muutoksiin. Yhteisvaikutus eristä paransi 2,2 miljoonaa euroa vakuutusteknistä katetta ennen tasotusmäärän muutosta. Muutoksista ja niiden vaikutuksista on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen laatisperiaatteissa.

2.2 Sijoitustoiminta ja talouden liiketoiminta

Sijoitustoiminnan tarkoitus on tuottaa arvoa omistaja-asiakkaillemme, ja sijoitustoiminnan tuotoilla mahdollistetaan vakavaraisuuden ylläpitäminen sekä kilpailukykyisten palveluiden tuottaminen asiakkaillemme tulevaisuudessakin.

Vuosi 2022 käynnistyi epävarmoissa tunnelmissa. Venäjän hyökkäyssota, inflaation kiihtyminen, energiakriisi ja rahapolitiikan kiristykset heikensivät talouksien ja rahoitusmarkkinoiden tulevaisuudennäkymiä. Rahoitusmarkkinoille osakkeiden ja joukkolainojen toteutuneet tuotot painuivat tarkastelujaksolla negatiiviseksi ja erityisesti korkosijoitusten toteutuneet tuotot jäivät poikkeuksellisen heikoiksi. Valuuttamarkkinoilla dollari vahvistui euroa vastaan, mikä paransi dollarisijoitusten tuottoja euroissa mitattuna.

Maailman johtavat keskuspankit aloittivat ohjauskorkojen nostot alkuvuonna ja jatkoivat niitä aina vuoden loppuun saakka. Yksittäiset koronnostot ovat olleet poikkeuksellisen suuria, minkä seurauksena rahataloudelliset olosuhteet ovat kiristyneet merkittävästi. Rahapolitiikan kiristykset vaikuttavat reaali-talouteen 6–18 kuukauden viipeellä, jonka seurauksena johtavien teollisuusmaiden taantuman todennäköisyys on koholla vuonna 2023. Sijoitusmarkkinoiden ja talouspolitiikan tekijöiden näkökulmasta taantuman syvyys, kesto ja laajuus vaikuttavat tuleviin päätöksiin.

Sijoitusmarkkinoiden yleinen heikkous heijastui myös LähiTapiola Varsinais-Suomen sijoituksiin. Vuonna 2022 sijoitukset tuottivat kokonaisuutena edellisvuotta heikommin, ja sijoitustoiminnan nettotuotto oli -0,8 miljoonaa euroa (4,7 milj. €). Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin oli -4,8 prosenttia (6,6 %). Sijoituksista 46,5 prosenttia oli osakesijoituksiin luokiteltavia.

Sijoitustoiminta	2022	2021
Sijoitusten nettotuotto käyvin arvoin, %	-4,8	6,6
Korkosijoitukset	-12,0	0,4
Osakesijoitukset	-2,6	14,5
Kiinteistösijoitukset	1,7	1,5
Muut sijoitukset	0,0	0,0
Sijoitusten allokaatio, %		
Korkosijoitukset	29,1	31,7
Osakesijoitukset	46,5	45,5
Kiinteistösijoitukset	24,5	22,8
Muut sijoitukset	0,0	0,0
Sijoitusomaisuus käyvin arvoin, milj. eur.	216,5	226,1

LähiTapiola-ryhmän monipuolisia säästämisen ja sijoittamisen palveluita tarjoavat LähiTapiola Varainhoito –konsernin yhtiöt: LähiTapiola-rahastojen ja sijoitusasiakkaiden varainhoitajana toimiva LähiTapiola Varainhoito Oy, sijoitusrahastotoimintaa harjoittava Seligson & Co Rahastoyhtiö Oyj, vaihtoehtorahastojen hoitaja LähiTapiola Vaihtoehtorahastot Oy tytäryhtiöineen sekä kiinteistösijoituksia hallinnoiva LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy tytäryhtiöineen. LähiTapiola-ryhmän henkivakuutustoimintaa harjoittava LähiTapiola Henkiyhtiö tarjoaa yksityishenkilöille ja yrityksille myönnettävät yksilölliset henkivakuutukset, ryhmähenkivakuutukset, yksilölliset eläkevakuutukset ja kapitalisaatiosopimukset sekä yrityksille myönnettävät ryhmäeläkevakuutukset. Lisäksi LähiTapiola Rahoitus Oy tarjoaa osamaksu- ja rahoitusleasingrahoitusta sekä kaupintapalveluita.

2.3 Luottoluokitus

Luottoluokittaja Standard & Poor's on tehnyt luottoluokitusarvion LähiTapiola-ryhmästä vuodesta 2019 alkaen.

Standard & Poor'sin 21.10.2022 LähiTapiola Vahinkoyhtiölle antamaan A-luokitukseen vakain näkymin vaikuttivat ryhmän vahva vakavaraisuus sekä hyvä tulokehitys edellisvuosina. Luokitus ja näkymät olivat vastaavat kuin edellisessä luokituksessa lokakuussa 2021. Standard & Poor's näkee LähiTapiolan säilyttävän johtavan aseman kansallisessa vakuutusmarkkinassa.

3 Vakavaraisuus ja riskiasema

3.1 Vakavaraisuuden hallinta

LähiTapiola Vahinkoyhtiö toimii LähiTapiola-ryhmän vakuutus- ja rahoitusryhmän ylimpänä emoyrityksenä, jonka tehtävänä on varmistaa, että ryhmä ja sen yhtiöt täyttävät lakisääteiset vakavaraisuuteen liittyvät vaatimukset. LähiTapiola-ryhmän ja sen vakuutusyhtiöiden vakavaraisuudet lasketaan käyttämällä Solvenssi II -standardikaavaa. Vakavaraisuuslaskenta ei kuulu lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin.

Vakavaraisuuden hallinta on osa ryhmän ja sen yhtiöiden riskienhallintaa. Vakavaraisuuden hallinnan lähtökohtana on, että ryhmällä ja yhtiöillä on riittävästi vakavaraisuuspääomaa velvoitteidensa täyttämiseksi ottaen huomioon odotetut ja odottamattomat tappiot. Keskinäisen yhtiömuodon vuoksi vakavaraisuuden hallinnassa korostetaan asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvaa varmistamista koko ryhmän ja sen yhtiöiden hyvällä vakavaraisuudella.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja alueyhtiöiden välillä on solmittu yhteisvastuusopimus, jonka tarkoituksena on turvata LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden vakavaraisuus. Sopimus määrittelee toimintaperiaatteet päätöksentekomenettelyineen sellaista poikkeuksellista tilannetta varten, jossa jonkin ryhmään kuuluvan yhtiön vakavaraisuus on vaarantunut tai vaarantumassa. Sopimuksen mukaan LähiTapiola Vahinkoyhtiö ja alueyhtiöt ovat velvollisia tarvittaessa pääomittamaan toista ryhmän yhtiötä edellyttäen, että pääomittavan yhtiön oma vakavaraisuus on riittävällä tasolla sekä pääomitukselta tehtäessä, että sen jälkeen. Yhteisvastuusopimuksen velvoittaman pääomituksen määrä on rajoitettu suhteessa pääomittavan yhtiön omaan varallisuuteen.

LähiTapiola-ryhmän vahinkovakuutusyhtiöt lukeutuvat toimialan vakavaraisimpiin yhtiöihin Suomessa. Ryhmän kaikkien yhtiöiden vakavaraisuus on tällä hetkellä vahvalla tasolla, jolloin todennäköisyys sille, että joudutaan turvautumaan yhteisvastuusopimuksen mukaisiin pääomituksiin, on hyvin pieni. Ryhmän vakavaraisuuden hallinnasta kerrotaan tarkemmin vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeissa kertomuksissa osoitteessa www.lahitapiola.fi.

Vuotta 2022 koskeva LähiTapiola-ryhmän kertomus julkaistaan 8.4.2023 mennessä.

3.2 Vakavaraisuusasema

Vakavaraisuussuhteemme (yhtiön hyväksyttävän oman varallisuuden määrä suhteessa vakavaraisuuspääomavaatimukseen) oli 275,9 prosenttia (220,7 %). Siten yhtiömme vakavaraisuutta voidaan pitää vahvana.

Yhtiömme vakavaraisuussuhde vahvistui tilikauden aikana johtuen pääosin markkinariskien pienentymisestä ja korkotason voimakkaasta noususta, mikä laski vakavaraisuuslaskennan vastuuvelan määrää.

Yhtiömme likviditeettitilanne oli hyvällä tasolla tilikauden aikana. Mahdollisiin likviditeettitarpeisiin on varauduttu riittävällä käteisen määrällä ja varmista-malla, että sijoitusomaisuudessa on riittävästi likvidejä sijoituksia, jotka ovat nopeasti muutettavissa käteiseksi.

3.3 Riskiasema

Toimintamme merkittävimmät riskit ovat vakuutusriskit, sijoitustoimintaan liittyvät markkinariskit, operatiiviset riskit sekä toimintaympäristön ja strate-gian riskit.

Vahinkovakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät vakuutus-tuotteiden hinnoitteluun, inflaatioon, kuolleisuudessa tapahtuviin muutoksiin, ammattitaituihin ja jälleenvakuutussuojiiin.

Markkinariski aiheutuu varojen markkina-arvojen vaihtelusta, sisältäen muun muassa korkojen, osakekurssien tai valuuttakurssien muutoksen aiheuttaman vaihtelun.

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämät-tömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestel-mistä ja ulkoisista tekijöistä. Oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskei-hin.

Toimintaympäristön ja strategian riskit sisältävät muun muassa yleiseen toi-mintaympäristöön, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksiin, kilpai-luun ja kilpailijoihin sekä strategian sisältöön ja toteuttamiseen liittyvät riskit. Toimintaympäristön ja strategian riskejä korostavat vakuutuslalla samanai-kainen talouskehityksen epävarmuus ja toimintaympäristön yhä nopeutuva muutosvauhti: muun muassa digitalisaation tuoma murros, toimialaliukummat, uudenlaiset toimijat ja yhteenliittymät, väestörakenteen muutos, kansainvä-listyminen sekä ilmastonmuutos.

Geopoliittiset riskit nousivat Venäjän Ukrainassa aloittamien sotatoimien myötä toimintaympäristön keskeisemmäksi kysymykseksi. Kokonaistilanne on edelleen hyvin arvaamaton ja sodan laajentuminen mahdollista. Tilanteen johdosta Suomi on päättänyt hakea Pohjois-Atlantin liiton (NATO) jäse-nyyttä. Tarkasteluhetkellä liittymisprosessi on edelleen kesken. Talouspakot-teet ja vastapakotteet heikentävät kansantalouden näkymiä ja luovat epä-varmuutta myös vahinkovakuutustoimintaan. Vakuutusyhtiöiden operatiivi-seen toimintaan vaikuttavien kyberhyökkäysten todennäköisyys sekä vakuu-tusyhtiöissä että niiden vakuuttamien kohteiden osalta on kasvanut. Myös pandemian vaikutukset näkyvät edelleen kansantaloudessa. Sekä Ukrainan sodan, että koronapandemian vaikutusten hallitsemiseksi jatkettiin LähiTa-piolassa liiketoiminnan johtoryhmien sekä erityistilanneryhmien toimintaa. Ryhmien tehtävänä oli muodostaa tilannekuva poikkeustilanteiden riskeistä ja vaikutuksista LähiTapiolalle sekä päättää tarvittavista liiketoiminnallisista linjauksista, toiminnallisista ohjeistuksista ja viestinnän sisällöistä.

Toimintaympäristön riskejä lisäävät myös kansainvälisen talouden heikenty-neet suhdannenäkymät inflaation kiihtymisen, korkojen nousun ja varallisuus-arvojen laskun myötä.

Riskienhallinnasta ja merkittävimmistä riskeistä kerrotaan tarkemmin tilin-päätöksen riskienhallinnan liitetiedoissa ja vakavaraisuutta ja taloudellista ti-laa koskevassa kertomuksessa osoitteessa www.lahitapiola.fi.

4 Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Liiketoiminta on jatkunut tilikauden päättymisen jälkeen olennaisilta osin odotusten mukaisena.

5 Tulevaisuuden näkymät

5.1 Vahinkovakuutustoiminta

Vahinkovakuutuksen markkinanäkymä on sidoksissa talouden realiteetteihin. Rahapolitiikan kiristämisen myötä kansatalous on vajoamassa taantumaan ja korkea inflaatio syö kuluttajien ostovoimaa. Hidastuva kasvu heikentää myös vakuutusten kysyntää. Vahinkovakuutus toimialana on osoittautunut kriisin-kestäväksi ja kansantalouden taantuman jäädessä lyhytaikaiseksi vahinkova-kuutuksen näkymät ovat kokonaisuutena vakaat. Korkea työllisyysaste tukee osaltaan positiivisesti vahinkovakuutuksen kehitystä.

Vahinkovakuutuksen asiakaspysyvyyden odotetaan säilyvän hyvällä tasolla. Teknologisen kehityksen vauhdittama verkkoasioinnin merkitys kasvaa edelleen.

LähiTapiolan vahinkovakuutustoiminnan kehityspanostukset kohdistuvat laajaan perusjärjestelmäuudistukseen sekä asiakkaiden asiointi- ja ostomahdollisuuksien parantamiseen. Keskitymme omistaja-asiakkaidemme elämänturvan ja hyödyn kasvattamiseen.

5.2 Sijoitusmarkkinoiden näkymät

Sijoitustoiminnan näkymät vuodelle 2023 ovat epävarmat. Suurin yksittäinen riski liittyy suhdannenäkymään. OECD:n ennakoivat suhdanneosoittimet kertovat mahdollisen suhdannepohjan olevan käsillä ja uusi elpyminen voisi käynnistyä keväällä, jolloin talouden kovat faktat kääntyisivät parempaan suuntaan syksyllä 2023.

Suhdannenäkymään liittyy kuitenkin myös muita merkittäviä riskejä. Venäjän hyökkäyssodan laajeneminen, Euroopan energiakriisin paheneminen ja stagflaation syveneminen kasvattaisivat alasuuntaisia riskejä. Lisäksi inflaation sitkeys, rahapolitiikan liian voimakkaat kiristykset ja Kiinan kiinteistösektorin tilanne aiheuttavat epävarmuutta sijoitusmarkkinoilla.

Näiden lähtökohtien valossa LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden sijoitustoiminnan näkymiin sisältyy edelleen poikkeuksellisen paljon epävarmuutta. Sijoitustuotoilla on huomattava vaikutus vakuutusyhtiön tuloksessa. Hyvän vakavaraisuustason ja vakavaraisuuden hallintaan panostamisen myötä LähiTapiola-ryhmä on hyvin varautunut sijoitusmarkkinoiden eri kehityskuluihin.

Hallinto ja vastuullisuus

6.1 LähiTapiola-ryhmän rakenne

LähiTapiola-ryhmän vakuutusyhtiöt ovat keskinäisiä yhtiöitä, jolloin niiden omistajia ovat vakuutuksenottajat ja takuupääoman omistajat. LähiTapiola Vahinkoyhtiöllä on vakuutusyrittäjäryhmän ylimpänä emoyrityksenä LähiTapiola-ryhmään ulottuva vastuu ryhmän ja sen yhtiöiden luotettavan hallinnon, vakavaraisuuden valvonnan, riskienhallinnan, sisäisen valvonnan sekä näihin liittyvän viranomaisraportoinnin järjestämisestä. LähiTapiola-ryhmän yhtiöt ovat järjestäneet keskinäiset vastuunsa ja työnjakonsa ryhmän sisäisin sopimuksin. LähiTapiola Vahinkoyhtiön tilinpäätös julkaistaan osoitteessa <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/talous/vuosikertomukset-ja-tilinpaatokset>.

6.2 Hallinto ja johtamisjärjestelmä

Noudatamme hallinnossa hyvää hallinnointitapaa, joka perustuu vakuutus- ja rahoitusalaan koskevaan lainsäädäntöön, Finanssivalvonnan antamiin määräyksiin ja ohjeisiin sekä keskinäisiin vakuutusyhtiöihin soveltuvien osin myös listayhtiöiden hallinnointikoodiin. LähiTapiola Vahinkoyhtiö antaa toimintakertomuksesta erillisenä dokumenttina selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen mukaisella tavalla (1.1.2020). Selvitys LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on nähtävillä osoitteesta <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/talous/vuosikertomukset-ja-tilinpaatokset>.

6.2.1 Yhtiökokous

LähiTapiola Varsinais-Suomen yhtiökokous pidettiin 25.5.2022. Kokouksessa vahvistettiin tilinpäätös vuodelta 2021, päätettiin yhtiön tuloksen käyttämisestä, myönnettiin vastuuvapaus hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja valittiin yhtiön tilintarkastaja. Kokouksessa vahvistettiin lisäksi hallintoneuvoston jäsenten lukumäärä ja palkkiot sekä valittiin uudet hallintoneuvoston jäsenet.

6.2.2 Hallintoneuvosto

Hallintomalliimme vaikuttaa keskeisesti keskinäinen yhtiömuoto, jossa vakuutuksenottajat ovat yhtiömme osakkaita. Koska osakkaiden määrä on näin ollen hyvin laaja, on yhtiöiden hallintoneuvostoilla ja hallituksilla juridisten tehtäviensä ohella merkittävä rooli vakuutusyhtiöiden omistajaohjauksessa sekä yhtiöiden ja niiden osakkaiden välisenä vuorovaikutuskanavana.

Hallintoneuvostomme jäsenet ovat Heikki Hedman (puheenjohtaja), Timo Kuukasjärvi (varapuheenjohtaja), Janina Andersson, Anna Godenhjelm, Minna Heinonen, Janne Helin, Jaana Hilden, Aija Kaski, Jaana Kiviniemi, Jaakko Koski, Maria Kumpuoja, Toni Laakso, Satu Laaksonen, Mikko Malmberg, Kauko Mannerjärvi, Ulla-Maija Moisio, Paavo Myllymäki, Kirsi-Marja Mäki, Tero Nurminen, Tapio Peltomäki, Anne-Mari Rantala, Jussi Rantanen, Jari Rastas, Jari Salonen, Juha-Matti Suominen, Markku Tuuna, Riikka Törnblom, Milla Unkila, Henri Valkeapää, Sanna Vauranoja, Ville Viitanen ja Rose Marie Ylikaila.

Hallintoneuvoston palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä "Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset".

6.2.2.1 Hallintoneuvoston nimitystoimikunta

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan tarkoituksena on varmistaa valinteesitysten valmistelun monipuolisuus ja läpinäkyvyys valittaessa jäseniä yhtiön hallintoneuvostoon ja hallitukseen. Nimitystoimikunta valmistelee esitykset koskien hallintoneuvoston sekä hallituksen henkilövalintoja.

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan jäsenet ovat hallintoneuvoston puheenjohtaja Heikki Hedman ja varapuheenjohtaja Timo Kuukasjärvi sekä jäsenet Paavo Myllymäki, Milla Unkila ja Rose Marie Yli-Kaila.

6.2.3 Hallitus

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Sen tulee myös huolehtia kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Tilikaudella 1.1. - 31.12.2022 hallituksen puheenjohtajana toimi Markus Granlund (professori, dekaani, Turun yliopiston kaupakorkeakoulu), varapuheenjohtajana Tiina Varho-Lankinen (maatilayrittäjä) ja jäseninä Kirsi Kostia (CEO, partner, KTT, Great Minds Oy), Aarne Lehtonen (yrittäjä, maanviljelijä), Sinikka Valtonen (henkilöstöjohtaja, Turun Kaupunki) sekä 27.4.2022 asti Heikki Hedman (yrittäjä, hpj, Keskusautohalli Oy), 27.4.2022 alkaen Timo Laakso (hallinto- ja talousjohtaja, Turun ja Kaarinan Seurakuntayhtymä).

Hallituksen palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä "Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset".

6.2.3 Johtoryhmä

LähiTapiola Varsinais-Suomen johtoryhmä vastaa hallituksen sille antamien tehtävien valmistelusta, päätöksenteosta ja täytäntöönpanosta.

Yhtiön johtoryhmään kuuluvat Olli Aakula (puheenjohtaja), Olli Alho, Juha Anttila, Marko Erkkilä ja Raimo Rytö.

6.2.4 Toimitusjohtaja

LähiTapiola Varsinais-Suomen toimitusjohtajana toimii oikeustieteen kandidaatti, varatuomari, EMBA, HHJ Olli Aakula ja toimitusjohtajan sijaisena kauppatieteen maisteri Olli Alho.

Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä "Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset".

6.2.5 Tilintarkastaja

Yhtiökokous valitsi LähiTapiola Varsinais-Suomen tilintarkastajana jatkaamaan KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana toimii Petter Westerback, KHT.

6.2.6 Valvova viranomainen

LähiTapiola Varsinais-Suomi on julkisen valvonnan alainen vahinkovakuutusyhtiö, jota valvoo Finanssivalvonta. Finanssivalvonta valvoo ja tarkastaa, että vakuutuslaitokset noudattavat lakia ja hyvää vakuutustapaa ja käyttävät toiminnassaan asianmukaisia menettelytapoja. Se seuraa ja arvioi valvottaviensa taloudellista asemaa, johtamis-, valvonta- ja riskienhallintajärjestelmiä, toimintaedellytyksiä sekä toimintaympäristön muutoksia.

6.2.7 Lähipiiri

LähiTapiola Varsinais-Suomen lähipiiristä kerrotaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

6.3 Henkilöstö ja palkitseminen

LähiTapiola Varsinais-Suomen henkilöstön lukumäärä oli tilikaudella keskimäärin 106 (103) henkilöä.

Kannustinpalkkiojärjestelmät ovat keskeinen osa palkitsemisjärjestelmäämme ja niiden tarkoituksena on tukea strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamista henkilöstöä kannustamalla ja sitouttamalla. Kannustinpalkkiojärjestelmät koostuvat vuositulospalkkiojärjestelmistä ja ylimmän johdon pitkän aikavälin kannustinpalkkiojärjestelmästä. Palkitsemisjärjestelmää vahvistettaessa pyritään varmistumaan siitä, että se on yhtiön ja LähiTapiola-ryhmän liiketoimintastrategian sekä tavoitteiden ja arvojen mukainen ja että se vastaa yhtiöryhmän pitkän aikavälin etua, ja on sopusoinnussa yhtiöryhmän hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa eikä kannusta liialliseen risikinottoon.

Johdon tulospalkkiot perustuvat yhtiön tuloksiin vaikuttaviin elementteihin ja henkilöstö- ja asiakaskokemukseen. Mittarit ovat pääosin virallisiin tunnuslukuihin perustuvia. Tavoitteet johdetaan yhtiöryhmän strategiasta. Johdon pitkän aikavälin kannustinpalkkiojärjestelmä perustuu yhtiöryhmän asiakaskokemuksen strategiaan tavoitteisiin, joita mitataan useamman vuoden jaksoilta.

LähiTapiola Varsinais-Suomen toimitusjohtajan eläkeikä on 60 vuotta. Maksettava eläke perustuu työnantajan maksamiin vakuutusmaksuihin ja niille

kertyvään korkotuottoon. Muun johtoryhmän eläkeikä määräytyy työeläkelainsäädännön mukaan.

Yhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja tämän sijaiselle tilikauden 2022 aikana maksetut palkat ja palkkiot esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. LähiTapiola-ryhmän palkitsemisperiaatteista kerrotaan tarkemmin LähiTapiola-ryhmän palkitsemisraportissa osoitteessa <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/lahitapiola-ryhma/yhtioryhmatietoa/yhtioryhman-hallintomalli/palkitseminen-lahitapiolassa->.

6.4 Vastuullisuus

LähiTapiola-ryhmän vastuullisuustyön kivijalka on asiakasomisteisuus ja aktiivinen roolimme yhteiskunnassa. Vastuullisuuden vahvistaminen on yksi LähiTapiolan ryhmästrategian tavoitteista: haluamme olla vaikuttavasti vastuullinen kaikkialla Suomessa.

LähiTapiolan ryhmätasoiset vastuullisuustavoitteet ohjaavat myös LähiTapiola Varsinais-Suomen vastuullisuustyötä. Liiketoimintalähtöiset vastuullisuustavoitteemme kytkeytyvät vakuuttamiseen ja sijoittamiseen. Haluamme olla riskien ennaltaehkäisyn vaikuttavin kumppani muuttuvien riskien maailmassa. Luomme uusia vastuullisia palveluja ja vahvistamme asemaamme vastuullisen sijoittamisen edelläkävijänä. Etsimme suomalaisia ratkaisuja ilmastomuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen. Lisäksi vahvistamme oman vastuullisuustyömme perustaa, jotta voimme varmistaa muiden tavoitteidemme saavuttamisen.

Olemme sitoutuneet ryhmänä YK:n ympäristöohjelman alaisiin kestävän vakuuttamisen periaatteisiin (Principles for Sustainable Insurance). Periaatteet määrittelevät vakuutusalan roolin Pariisin ilmastositomuksen ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttamisessa. Sijoitustoiminnassa huomioimme kestävän sijoittamisen periaatteet.

Vuonna 2022 rakensimme uuden vastuullisuuden johtamisen mallin. Keväällä toimintansa aloitti uusi vastuullisuuden ohjausryhmä, joka ohjaa vastuullisuuden kehittämistä, vastuullisuustavoitteiden toimeenpanoa ja varmistaa sääntelyn vaatimusten ennakoinnin. Vastuullisuuden johtamista tukee säännöllisesti kokoontuva hallinnon edustajien vastuullisuusryhmä.

Vuonna 2022 LähiTapiola-ryhmän yhtiöt lahjoittivat korkeakouluille ja oppilaitoksille eri puolilla Suomea yhteensä 620 000 euroa taloudellisen elinvoiman ja osaamisen vahvistamiseksi. Ukrainan sodan alettua yhtiöt tekivät nopeasti

päätöksen 300 000 euron lahjoituksesta Suomen Punaisen Ristin hätäapukeräykseen. Loppuvuodesta teimme uuden 130 000 euron arvoisen lääkinnällisten tarvikkeiden lahjoituksen, jonka Keskuskauppakamari koordinoi perille yhteistyössä Ukrainan suurlähetystön kanssa.

Teimme Varsinais-Suomessa viime vuonna käyttörahastolahjoituksia 120 000 eurolla. Valtakunnallisen Suomen Punaisen Ristin hätäapukeräyksen lisäksi toimitimme myös suoraa apua Ukrainaan ja osallistuimme tukikonsertin järjestämiseen. Tuimme nuorten mielenterveystyötä, eläinsuojelua ja lastensuojelua Varsinais-Suomessa, lahjoituksilla mahdollistettiin ruokajakelua Operaatio Ruokakassin toimesta Turun alueen vähävaraisille perheille sekä tuettiin vapaaehtoisten työntekijöiden jaksamista ja Turun kriisikeskuksen toimintaa. Lisäksi tuimme Operaatio Ainutlaatuista Saaristomerta, jonka tavoitteena on saaristomeren puhdas ja terve tulevaisuus.

Kerromme LähiTapiola-ryhmän vastuullisuudesta ja vuoden 2022 toiminnasta erillisessä vastuullisuusraportissa, joka julkaistaan osoitteessa <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/talous/vuosikertomukset-ja-tilinpaatokset>.

7 Ehdotus voiton käyttämisestä

Hallituksen ehdotus

Hallitus ehdottaa LähiTapiola Varsinais-Suomen yhtiökokoukselle, että vuoden 2022 tilikauden voitto, 278 511,55 euroa, siirretään varmuusrahastoon. Mikäli hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään, jakautuu yhtiön oma pääoma sen jälkeen oheisen taulukon mukaisesti.

Oma pääoma ehdotuksen jälkeen:

Oma pääoma, eur.	43 971 645,50
Pohjarahasto	3 421 491,68
Takuupääoma	14 316 346,48
Varmuusrahasto	25 637 507,34
Käyttörahas	596 300,00

Tilinpäätös 1.1. – 31.12.2022

8 Tilinpäätöstaulukot LähiTapiola Varsinais-Suomi

8.1 Tuloslaskelma, LähiTapiola Varsinais-Suomi

VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA	1.1.2022	-	31.12.2022	1.1.2021	-	31.12.2021
Vakuutusmaksutuotot						
Vakuutusmaksutulo	1	68 324 660,01		66 690 575,17		
Jälleenvakuuttajien osuus		-2 694 485,03	65 630 174,98	-2 689 953,83	64 000 621,34	
Vakuutusmaksuvastuun muutos						
Kokonaismuutos		-489 634,00	-489 634,00	-456 481,00	-456 481,00	
Jälleenvakuuttajien osuus						
Kokonaismuutos		1 270,00	1 270,00	-98 262,86	-98 262,86	
Vakuutusmaksuvastuun muutos yhteensä			-488 364,00		-554 743,86	
Vakuutusmaksutuotot yhteensä			65 141 810,98		63 445 877,48	
Korvauskulut						
Maksetut korvaukset		-47 686 418,09		-45 217 477,00		
Jälleenvakuuttajien osuus		1 277 406,72	-46 409 011,37	752 489,29	-44 464 987,71	
Korvausvastuun muutos						
Kokonaismuutos		1 818 586,00	1 818 586,00	-3 814 056,00	-3 814 056,00	
Jälleenvakuuttajien osuus						
Kokonaismuutos		-443 175,03	-443 175,03	1 171 160,89	1 171 160,89	
Korvausvastuun muutos yhteensä			1 375 410,97		-2 642 895,11	
Korvauskulut yhteensä			-45 033 600,40		-47 107 882,82	
Liikekulut	3		-16 048 966,55		-14 048 017,80	
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta			4 059 244,03		2 289 976,86	
Tasoitusmäärän muutos						
Kokonaismuutos		-3 347 159,00	-3 347 159,00	0,00	0,00	
Vakuutustekninen kate	2		712 085,03		2 289 976,86	

MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA		1.1.2022	-	31.12.2022	1.1.2021	-	31.12.2021
Vakuutustekninen kate				712 085,03			2 289 976,86
Sijoitustoiminnan tuotot	4	7 929 665,72			8 551 064,78		
Sijoitustoiminnan kulut	4	-8 745 840,91			-3 823 757,63		
Sijoitusten arvonnkorotuksen oikaisu	4	0,00		-816 175,19	0,00		4 727 307,15
Muut tuotot	4						
Muut				2 058 226,46			2 135 596,53
Muut kulut	4						
Muut				-1 442 077,01			-1 479 564,83
Voitto varsinaisesta toiminnasta				512 059,29			7 673 315,71
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja				512 059,29			7 673 315,71
Tuloverot							
Tilikauden vero		-31 585,31			-1 388 045,96		
Aikaisempien tilikausien verot		-201 962,43			-205,54		
Laskennallisen verovelan muutos		0,00		-233 547,74	0,00		-1 388 251,50
Tilikauden voitto				<u>278 511,55</u>			<u>6 285 064,21</u>

8.2 Tase, LähiTapiola Varsinais-Suomi

VASTAAVAA		31.12.2022	31.12.2021
Aineettomat hyödykkeet			
Muut pitkävaikutteiset menot	8	4 368 941,39	4 308 990,59
Sijoitukset			
Kiinteistösijoitukset	6		
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		13 031 674,53	12 902 752,93
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		7 602 840,00	7 982 840,00
Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä		0,00	0,00
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyrityksissä	7	20 634 514,53	20 885 592,93
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä		78 274 845,68	69 464 437,37
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä		0,00	0,00
Muut sijoitukset		78 274 845,68	69 464 437,37
Osakkeet ja osuudet	7	91 090 042,59	95 886 159,29
Rahoitusmarkkinavälineet		1 804 553,62	2 099 403,19
Muut sijoitukset		0,00	0,00
		92 894 596,21	97 985 562,48
		191 803 956,42	188 335 592,78
Saamiset	13		
Ensivakuutustoiminnasta			
Vakuutuksenottajilta		12 824 129,78	12 038 620,12
Vakuutusedustajilta		0,00	0,00
Jälleenvakuutustoiminnasta		428 948,00	411 639,18
Muut saamiset		751 632,43	815 300,88
		14 004 710,21	13 265 560,18
Muu omaisuus			
Aineelliset hyödykkeet			
Koneet ja kalusto	8	268 310,49	357 747,34
Muut aineelliset hyödykkeet		122 319,05	104 134,00
Ennakkomaksut		0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset		2 014 664,60	4 702 583,33
Muu omaisuus		17 270,00	17 270,00
		2 422 564,14	5 181 734,67
Siirtosaamiset			
Korot ja vuokrat		29 715,00	23 776,91
Muut siirtosaamiset		563 377,29	347 694,11
		593 092,29	371 471,02
Vastaavaa yhteensä		213 193 264,45	211 463 349,24

VASTATTAVAA		31.12.2022	31.12.2021
Oma pääoma	9		
Pohjarahasto		3 421 491,68	3 421 491,68
Takuupääoma		14 316 346,48	14 316 346,48
Muut rahastot		25 955 295,79	20 781 596,22
Tilikauden voitto/tappio		<u>278 511,55</u>	<u>6 285 064,21</u>
		43 971 645,50	44 804 498,59
Vakuutustekninen vastuuvelka			
Vakuutusmaksuvastuu		26 243 586,00	25 753 952,00
Jälleenvakuuttajien osuus		<u>-1 270,00</u>	<u>0,00</u>
Korvausvastuu		96 061 992,00	97 880 578,00
Jälleenvakuuttajien osuus		<u>-8 374 966,40</u>	<u>-8 818 141,43</u>
Tasoitusbäärä		48 623 000,00	45 275 841,00
		162 552 341,60	160 092 229,57
Pakolliset varaukset			
Muut pakolliset varaukset	11	<u>0,00</u>	<u>175 503,00</u>
		0,00	175 503,00
Velat	13		
Ensivakuutustoiminnasta		1 208 535,45	1 418 358,98
Jälleenvakuutustoiminnasta		8 466,35	40 528,60
Muut velat		<u>3 386 389,14</u>	<u>2 989 172,81</u>
		4 603 390,94	4 448 060,39
Siirtovelat	13	<u>2 065 886,41</u>	<u>1 943 057,69</u>
Vastattavaa yhteensä		<u>213 193 264,45</u>	<u>211 463 349,24</u>

8.3 Epäsuora rahoituslaskelma, LähiTapiola Varsinais-Suomi

Liiketoiminnan rahavirta	31.12.2022	31.12.2021
Voitto varsinaisesta toiminnasta	512 059,29	7 673 315,71
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	2 460 112,03	3 197 638,97
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonnkorotukset	6 255 956,46	-1 515 400,31
Realisoitumattomat kurssivoitot/-tappiot		
Pakollisten varausten muutos	-175 503,00	50 737,00
Suunnitelman mukaiset poistot	916 260,93	882 786,54
Muut oikaisut	-1 393 279,27	-374 131,29
<i>Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta</i>	<i>8 575 606,44</i>	<i>9 914 946,62</i>
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-)/vähennys (+)	-960 771,30	569 609,47
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/vähennys (-)	278 159,27	1 054 535,07
<i>Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja</i>	<i>7 892 994,41</i>	<i>11 539 091,16</i>
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista		
Maksetut välittömät verot	-233 547,74	-1 388 251,50
Liiketoiminnan rahavirta	7 659 446,67	10 150 839,66
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-9 743 201,58	-10 878 352,48
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	1 393 279,27	374 131,29
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-886 078,45	-924 436,00
Investointien rahavirta	-9 236 000,76	-11 428 657,19
Rahoituksen rahavirta		
Maksetut osingot/takuupääoman korot ja muu voitonjako	-1 111 364,64	-681 834,53
Rahoituksen rahavirta	-1 111 364,64	-681 834,53
Rahavarojen muutos	-2 687 918,73	-1 959 652,06
Rahavarat tilikauden alussa	4 702 583,33	6 662 235,39
Rahavarat tilikauden lopussa	2 014 664,60	4 702 583,33

8.4 Tunnusluvut, LähiTapiola Varsinais-Suomi

	milj. eur				
	2022	2021	2020	2019	2018
Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Liiketulos	3,9	7,7	0,3	2,7	3,3
Kokonaistulos	-6,5	17,6	6,9	8,9	-2,6
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin) prosentteina	-4,8	6,6	4,6	5,9	-0,3
Kokonaispääoman tuotto, %	-2,6	7,8	3,4	4,8	-1
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	106	103	89	94	96
Henkilöstömäärä palkkasummaan suhteutettuna	106	103	89	94	96
Vahinkovakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Vakuutusmaksutulo	68,3	66,7	65,0	61,3	56,4
Vahinkosuhde ilman perustekorkokulua, %	68,6	73,4	79,8	79,3	75
Vahinkosuhde, %	69,1	74,2	81,0	80,6	76,5
Liikekulusuhde, %	24,6	22,1	23,2	24,9	27,5
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua, %	93,3	95,5	103,0	104,1	102,4
Yhdistetty kulusuhde, %	93,8	96,4	104,2	105,5	104,0

8.5 Liitetiedot, LähiTapiola Varsinais-Suomi

Tuloslaskelman liitteet, LähiTapiola Varsinais-Suomi

1. Vakuutusmaksutulo	2022	2021
Ensivakuutus		
Kotimaasta	68 324 660,01	66 690 575,17
Ensivakuutus yhteensä	68 324 660,01	66 690 575,17
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	68 324 660,01	66 690 575,17
1.1 Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät	2022	2021
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	114 559,84	166 613,72
Jakojärjestelmämaksut	1 458 509,66	1 647 089,96
Vakuutusmaksuvero	13 583 724,13	13 271 159,92
Palosuojelumaksu	177 780,50	175 951,91
Liikenneturvallisuusmaksu	122 220,24	117 739,45
Yhteensä	15 456 794,37	15 378 554,96

2. Vakuutusluokkaryhmittäinen tulos

		Vakuutus- maksutulo ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Vakuutus- maksutuotot ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Korvauskulut ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälleen- vakuuttajien palkkioita ja voitto-osuuksia	Jälleen- vakuuttajien osuus	Vakuutus- tekninen kate ennen sijoitus- toiminnan nettotuottoa
Muu tapaturma ja sairaus	2022	14 594 372,54	14 538 525,54	-11 113 695,99	-3 449 493,35	-16 596,22	-41 260,02
	2021	14 226 359,01	13 980 118,01	-10 148 003,09	-2 916 588,82	-16 530,04	898 996,06
	2020	13 459 436,88	13 184 415,88	-11 146 995,83	-3 009 853,37	-16 222,66	-988 655,98
Moottoriajoneuvon vastuu	2022	12 151 987,68	11 950 390,68	-3 858 339,15	-2 889 235,67	-823 492,29	4 379 323,57
	2021	11 768 530,43	11 852 890,43	-11 692 513,25	-2 720 515,50	315 469,49	-2 244 668,83
	2020	11 876 205,46	11 845 269,46	-14 486 671,65	-2 757 586,46	3 229 334,51	-2 169 654,14
Maa-ajoneuvot	2022	17 039 785,72	16 871 683,72	-13 950 263,23	-4 045 581,46	33 216,14	-1 090 944,83
	2021	16 621 533,46	16 475 903,46	-13 349 671,81	-3 513 458,58	-59 859,35	-447 086,28
	2020	16 242 449,28	15 827 395,28	-12 775 501,06	-3 594 735,78	31 560,67	-511 280,89
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikk. kalusto ja kuljetus	2022	1 383 051,24	1 288 122,24	-641 676,64	-291 529,29	-782,66	354 133,65
	2021	1 206 327,69	1 165 733,69	-370 508,58	-262 392,15	-684,39	532 148,57
	2020	1 123 782,68	1 123 301,68	-799 339,64	-260 030,36	-640,60	63 291,08
Palo- ja muu omaisuusvahinko	2022	18 541 575,70	18 641 303,70	-11 995 955,92	-4 521 149,04	-657 843,25	1 466 355,49
	2021	18 435 817,44	18 369 196,44	-11 083 335,12	-4 058 426,68	-805 600,56	2 421 834,08
	2020	18 001 841,40	17 794 836,40	-12 977 404,09	-4 020 119,52	85 388,66	882 701,45
Vastuu	2022	2 168 374,93	2 141 866,93	-2 521 457,30	-521 169,89	-12 089,25	-912 849,51
	2021	2 109 694,42	2 103 369,42	-896 439,62	-458 465,04	-13 697,46	734 767,30
	2020	2 028 217,33	2 009 312,33	-855 283,44	-441 765,08	-116 861,43	595 402,38
Oikeusturva	2022	1 803 612,93	1 760 701,93	-1 399 207,20	-415 307,27	0,00	-53 812,54
	2021	1 700 054,60	1 669 218,60	-1 366 783,27	-356 103,58	0,00	-53 668,25
	2020	1 605 353,16	1 579 939,16	-1 120 744,81	-359 704,15	0,00	99 490,20
Muut	2022	641 899,27	642 431,27	-387 236,66	-153 093,74	-143 802,65	-41 701,78
	2021	622 258,12	617 664,12	-124 278,26	-131 195,98	85 464,33	447 654,21
	2020	621 029,65	606 656,65	-1 392 858,58	-129 149,02	380 126,94	-535 224,01
Ensivakuutus yhteensä	2022	68 324 660,01	67 835 026,01	-45 867 832,09	-16 286 559,71	-1 621 390,18	4 059 244,03
	2021	66 690 575,17	66 234 094,17	-49 031 533,00	-14 417 146,33	-495 437,98	2 289 976,86
	2020	64 958 315,84	63 971 126,84	-55 554 799,10	-14 572 943,74	3 592 686,09	-2 563 929,91
Yhteensä	2022	68 324 660,01	67 835 026,01	-45 867 832,09	-16 286 559,71	-1 621 390,18	4 059 244,03
	2021	66 690 575,17	66 234 094,17	-49 031 533,00	-14 417 146,33	-495 437,98	2 289 976,86
	2020	64 958 315,84	63 971 126,84	-55 554 799,10	-14 572 943,74	3 592 686,09	-2 563 929,91
Tasoitustasojen muutos	2022						-3 347 159,00
	2021						0,00
	2020						0,00
Vakuutustekninen kate	2022						712 085,03
	2021						2 289 976,86
	2020						-2 563 929,91

3. Liikekulut sekä henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.1 Kokonaisliikekulut toiminnoittain

	2022	2021
Maksetut korvaukset	4 999 782,50	4 792 208,55
Liikekulut	16 048 966,55	14 048 017,80
Sijoitustoiminnan hoitokulut	306 671,32	291 647,57
Muut kulut	1 421 728,36	1 456 961,75
Yhteensä	22 777 148,73	20 588 835,67

3.2 Tuloslaskelman erä liikekulut	2022	2021
Vakuutusten hankintamenot		
Ensivakuutuksen palkkiot	2 704 517,84	2 170 477,23
Muut vakuutusten hankintamenot	5 502 132,66	5 126 438,54
	<u>8 206 650,50</u>	<u>7 296 915,77</u>
Vakuutusten hoitokulut	5 214 771,73	4 518 574,18
Hallintokulut	2 865 137,48	2 601 656,38
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	-237 593,16	-369 128,53
<i>Yhteensä</i>	<u><u>16 048 966,55</u></u>	<u><u>14 048 017,80</u></u>

3.3 Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.3.1 Henkilöstökulut	2022	2021
Palkat ja palkkiot	5 826 137,47	5 466 437,76
Eläkekulut	1 104 883,76	1 035 343,28
Muut henkilösivukulut	183 708,58	185 005,21
<i>Yhteensä</i>	<u><u>7 114 729,81</u></u>	<u><u>6 686 786,25</u></u>

3.3.2 Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset

Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja/toimitusjohtajan sijainen		
Palkat ja palkkiot	363 155,24	371 951,81
Eläkesitoumukset	Toimitusjohtajan eläkeikä on 60 vuotta. Toimitusjohtajan sijaisen ja muun johtoryhmän eläkeikä/eroamisikä määräytyy lain mukaan.	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	
Hallitus ja hallituksen varajäsenet		
Palkat ja palkkiot	111 487,50	89 900,00
Eläkesitoumukset	Ei eläkesitoumuksia	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	
Hallintoneuvosto ja hallintoneuvoston varajäsenet		
Palkat ja palkkiot	89 825,00	45 100,00
Eläkesitoumukset	Ei eläkesitoumuksia	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	

3.3.3 Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Henkilöstö	106	103
------------	-----	-----

3.4 Tilintarkastajan palkkiot eriteltyinä toimeksiantoryhmittäin

	2022	2021
Tilintarkastus	8 273,35	8 039,03
Tilintarkastuslain 1§:n 1:n momentin 2 kohdassa		
Muut palvelut	0,00	2 297,10
<i>Yhteensä</i>	<u><u>8 273,35</u></u>	<u><u>10 336,13</u></u>

4. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely sekä muiden tuottojen ja kulujen erittely

4.1 Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

Sijoitustoiminnan tuotot	2022	2021
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin		
Osinkotuotot	2 503 986,81	2 370 319,86
Korkotuotot	117 075,00	123 300,00
Yhteensä	2 621 061,81	2 493 619,86
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyrityksiin		
Korkotuotot	0,00	1 810,00
Yhteensä	0,00	1 810,00
Tuotot kiinteistösijoituksista muihin yrityksiin		
Muut tuotot	1 436 614,89	1 325 649,37
Yhteensä	1 436 614,89	1 325 649,37
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot	1 189 767,82	524 821,74
Korkotuotot	152 347,65	197 522,80
Muut tuotot	422 745,19	461 741,54
Yhteensä	1 764 860,66	1 184 086,08
Yhteensä	5 822 537,36	5 005 165,31
Arvon alentumisten palautukset	320 859,82	1 730 017,21
Myyntivoitot	1 786 268,54	1 815 882,26
Sijoitustoiminnan tuotot yhteensä	7 929 665,72	8 551 064,78
Sijoitustoiminnan kulut		
Kulut kiinteistösijoituksista		
Saman konsernin yritykset	-940 607,66	-112 931,25
Muut yritykset	-697 193,41	-672 495,04
Yhteensä	-1 637 801,07	-1 801 812,29
Kulut muista sijoituksista	-264 753,18	-255 776,85
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut		
Omistusyhteisyritykset	0,00	-11 392,75
Muut yritykset	145 400,37	-77 402,21
Yhteensä	145 400,37	-88 794,96
Yhteensä	-1 757 153,88	-2 146 384,10
Arvon alentumiset ja poistot		
Arvon alentumiset	-6 576 816,28	-214 616,90
Rakennusten suunnitelmapoistot	-18 881,48	-21 005,66
Yhteensä	-6 595 697,76	-235 622,56
Myyntitappiot	-392 989,27	-1 441 750,97
Sijoitustoiminnan kulut yhteensä	-8 745 840,91	-3 823 757,63
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonalentumista ja niiden oikaisua	-816 175,19	4 727 307,15
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	-816 175,19	4 727 307,15

4.2 Muiden tuottojen ja kulujen erittely

Muut tuotot	2022	2021
Palvelumyynnin ja liitännäistoiminnan tuotot	2 019 709,94	2 104 995,01
Muut tuotot	38 516,52	30 601,52
<i>Yhteensä</i>	<u>2 058 226,46</u>	<u>2 135 596,53</u>
Muut kulut		
Palvelumyynnin ja liitännäistoiminnan kulut	-1 421 728,36	-1 456 961,75
Muut kulut	-20 348,65	-22 603,08
<i>Yhteensä</i>	<u>-1 442 077,01</u>	<u>-1 479 564,83</u>

Taseen liitteet, LähiTapiola Varsinais-Suomi

5. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero sekä ei-suojaavien johdannaisten arvostusero

5.1 Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

Sijoitukset	Jäljellä oleva hankintameno	2022	
		Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöt	654 203,64	654 203,64	1 050 000,00
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	5 297 591,08	5 297 591,08	8 123 000,00
Muut kiinteistöosakkeet	7 079 879,81	7 079 879,81	9 788 836,50
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	7 602 840,00	7 602 840,00	7 602 840,00
	<u>20 634 514,53</u>	<u>20 634 514,53</u>	<u>26 564 676,50</u>
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	78 274 845,68	78 274 845,68	85 248 104,48
	<u>78 274 845,68</u>	<u>78 274 845,68</u>	<u>85 248 104,48</u>
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	91 090 042,59	91 090 042,59	100 872 309,33
Rahoitusmarkkinavälineet	1 804 553,62	1 804 553,62	1 825 524,44
	<u>92 894 596,21</u>	<u>92 894 596,21</u>	<u>102 697 833,77</u>
	<u>191 803 956,42</u>	<u>191 803 956,42</u>	<u>214 510 614,75</u>

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:

Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-)
jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta 702,11

Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus) 22 706 658,33

Sijoitukset	Jäljellä oleva hankintameno	2021	
		Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöt	673 085,12	673 085,12	1 150 000,00
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	5 297 591,08	5 297 591,08	8 129 760,00
Muut kiinteistöosakkeet	6 932 076,73	6 932 076,73	9 525 699,85
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	7 982 840,00	7 982 840,00	7 982 840,00
	<u>20 885 592,93</u>	<u>20 885 592,93</u>	<u>26 788 299,85</u>
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	69 464 437,37	69 464 437,37	75 089 168,98
	<u>69 464 437,37</u>	<u>69 464 437,37</u>	<u>75 089 168,98</u>
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	95 886 159,29	95 886 159,29	117 353 527,95
Rahoitusmarkkinavälineet	2 099 403,19	2 099 403,19	2 147 120,92
	<u>97 985 562,48</u>	<u>97 985 562,48</u>	<u>119 500 648,87</u>
	<u>188 335 592,78</u>	<u>188 335 592,78</u>	<u>221 378 117,70</u>

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:

Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-)
jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta -400,26

Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus) 33 042 524,92

6. Kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitusten muutokset:	2022		
	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	Lainasaamiset omistus- yhteisy yrityksiltä
Hankintameno 1.1.	15 111 712,88	7 982 840,00	0,00
Lisäykset	434 686,80	0,00	0,00
Vähennykset	-49 884,23	-380 000,00	0,00
Siirrot erien välillä	6 723,20	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	15 503 238,65	7 602 840,00	0,00
Kertyneet poistot 1.1.	-460 621,13		
Tilikauden poistot	-18 881,48		
Kertyneet poistot 31.12.	-479 502,61		
Arvon alentumiset 1.1.	-1 748 338,82		
Tilikauden arvonalentumiset	-243 722,69		
Arvon alentumiset 31.12.	-1 992 061,51		
Kirjanpitoarvo 31.12.	13 031 674,53	7 602 840,00	0,00
Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet:			
Jäljellä oleva hankintameno	3 319 899,26		
Kirjanpitoarvo	3 319 899,26		
Käypä arvo	3 465 223,08		

7. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyriksissä

Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	2022	2021
Hankintameno 1.1.	70 196 612,80	65 961 821,64
Lisäykset	12 217 560,48	6 534 753,50
Vähennykset	-3 224 091,37	-2 299 962,34
Hankintameno 31.12.	79 190 081,91	70 196 612,80
Arvon alentumiset 1.1.	-732 175,43	-800 547,14
Tilikauden arvonalentumiset	-219 354,88	-35 356,51
Arvon alentumisten palautukset	36 294,08	103 728,22
Arvon alentumiset 31.12.	-915 236,23	-732 175,43
Kirjanpitoarvo 31.12.	78 274 845,68	69 464 437,37
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyriksissä		
Hankintameno 1.1.	0,00	4 257 150,28
Vähennykset	0,00	-4 257 150,28
Hankintameno 31.12.	0,00	0,00
Arvon alentumiset 1.1.	0,00	-1 436 559,50
Vähennysten ja siirtojen arvonalentumiset	0,00	1 436 559,50
Arvon alentumiset 31.12.	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00
Omistusyhteisyritysten liikkeeseenlaskemat rahoitus- ja lainasaamiset omistusyhteisyriksiltä		
Hankintameno 1.1.	0,00	200 000,00
Vähennykset	0,00	-33 333,33
Siirrot erien välillä	0,00	-166 666,67
Hankintameno 31.12.	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00
Yhteensä	78 274 845,68	69 464 437,37

7.1 Sijoitukset LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluvissa yrityksissä

Osakkeet ja osuudet, käyttöomaisuus	Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio
LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö	3) Espoo	2,0	672 801 081,89	55 497 834,39
LähiTapiola Palvelut Oy	3) Espoo	0,9	10 134 952,70	-1 668 054,89
LähiTapiola Rahoitus Oy	3) Espoo	2,4	107 077 889,86	13 618 104,45
LähiTapiola Varainhoito Oy -konserni	3) Espoo	1,0	73 574 560,12	-5 505 027,51
Yhteensä			863 588 484,57	61 942 856,44

Osakkeet ja osuudet, sijoitusomaisuus	Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio
LähiTapiola Aluekiinteistöt Ky -konserni	3) Espoo	1,9	26 200 887,41	84 135,24
LähiTapiola Kiinteistösjointus I Ky	3) Espoo	4,2	23 123 930,75	-1 043 015,18
LähiTapiola KR PK2 Ky -konserni	3) Espoo	4,6	14 739 075,86	559 774,13
LähiTapiola Pääomasijoitus GP Oy	3) Espoo	3,1	423,21	-60,00
LähiTapiola Pääomasijoitus I Ky	3) Espoo	3,1	74 445 938,82	17 468 894,53
LähiTapiola Pääomasijoitus II Ky	3) Espoo	2,3	186 245 843,24	21 534 952,99
LähiTapiola Pääomasijoitus III Ky	3) Espoo	2,2	93 847 895,35	11 001 250,93
LähiTapiola Pääomasijoitus IV Ky	3) Espoo	1,4	164 503 965,63	2 815 849,24
LähiTapiola Rahoitusyhtiö I Ky	3) Espoo	3,5	551 747 792,31	5 764 282,09
LähiTapiola Tampereen Tornit Ky	3) Espoo	2,2	47 615 243,60	-2 500 000,00
LähiTapiola Tontit GP I Oy	3) Espoo	2,9	134 426,65	6 760,73
LähiTapiola Tontit I Ky	3) Espoo	2,8	44 935 644,26	3 835 644,18
LähiTapiola Tontit II Ky	3) Espoo	1,6	20 479 092,06	869 173,28
LähiTapiola Velkasijoitus I Ky	3) Espoo	2,2	167 595 317,69	6 751 228,69
LähiTapiola Velkasijoitus II Ky	3) Espoo	1,7	153 676 220,42	2 166 665,38
LähiTapiola Yhteiset Kiinteistöt Ky	3) Espoo	5,8	177 711 092,79	3 811 055,18
LähiTapiola Yritysrahoitus I Ky	3) Espoo	3,7	622 194 921,27	17 846 342,89
Yhteensä			2 369 197 711,32	90 972 934,30

LähiTapiola Varsinais-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö on lisäksi sijoittanut 3 (3) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluvaan asunto- tai kiinteistöyhtiöön, joista sen omia tytäryhtiöitä on 3 (3).

1) Tytäryhtiö

2) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, joka on raportoitajalle omistusyhteysyritys.

3) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, joka on raportoitajalle muu sijoitus.

4) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, jota ei yhdistellä.

7.2 Muut sijoitukset

Arvopaperi	Osuus osakkeista %	Määrä	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kotivaltio
Kotimaiset yhtiöt, noteeratut					
Muut		156 794,00	369 920,76	369 920,76	
Yhteensä		156 794,00	369 920,76	369 920,76	
Kotimaiset yhtiöt, noteeraamattomat					
Muut		11 788,00	33 883,52	98 843,52	
Yhteensä		11 788,00	33 883,52	98 843,52	

Sijoitusrahastot				
BNP Paribas Global Senior Corporate Loans	2 584 189,19	2 584 189,19		Ranska
Erikoissij.rahasto LähiTapiola AIF Eurooppa	4 863 968,66	5 475 912,00		Suomi
Erikoissij.rahasto LähiTapiola AIF Pitkäkorko	4 863 648,16	4 863 648,16		Suomi
Erikoissij.rahasto LähiTapiola AIF Yrityslaina	7 173 686,87	7 173 686,87		Suomi
Erikoissijoitusrahasto LähiTapiola AIF USA ESG	1 926 617,16	2 916 028,33		Suomi
LähiTapiola Eurooppa Ilmastoindeksi A	4 491 311,18	5 337 462,89		Suomi
LähiTapiola Eurooppa Keskisuuret ESG A	747 331,72	888 456,88		Suomi
LähiTapiola High Yield A	5 967 668,45	5 967 668,45		Suomi
LähiTapiola Hyvinvointi ESG A	747 073,76	1 587 679,66		Suomi
LähiTapiola Kasvu ESG A	454 100,96	780 422,41		Suomi
LähiTapiola Kehittynyt Aasia ESG A	806 653,67	1 039 860,98		Suomi
LähiTapiola Kehittyvät Korkomarkkinat A	6 004 563,42	6 004 563,42		Suomi
LähiTapiola Kestävä Vaikuttajakorko A	3 582 863,05	3 582 863,05		Suomi
LähiTapiola Kestävä Ympäristö A	359 836,06	658 884,43		Suomi
LähiTapiola Kuluttaja ESG A	81 606,50	162 368,41		Suomi
LähiTapiola Lyhytkorko ESG A	958 595,17	958 595,17		Suomi
LähiTapiola Pitkäkorko ESG A	6 307 848,30	6 307 848,30		Suomi
LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko ESG A	3 354 542,92	3 662 035,88		Suomi
LähiTapiola Pohjoismaat ESG A	1 398 780,73	1 739 661,83		Suomi
LähiTapiola Reaalikorko ESG A	3 750 468,52	3 750 468,52		Suomi
LähiTapiola Sijoituskiinteistöt A	2 875 488,77	3 367 197,35		Suomi
LähiTapiola Suoja A	564 387,81	583 849,92		Suomi
LähiTapiola USA Ilmastoindeksi A	1 769 301,28	2 836 730,78		Suomi
LähiTapiola USA Keskisuuret ESG A	542 071,52	1 466 723,20		Suomi
LähiTapiola Yrityskorko ESG A	7 546 794,17	7 546 794,17		Suomi
PIMCO GIS Emerging Markets Bond ESG Fund	2 710 700,44	2 710 700,44		Irlanti
S-Pankki Fenno Osake	1 903 470,38	2 957 857,13		Suomi
S-Pankki Kehittyvät Markkinat ESG Osake	1 332 389,98	1 657 180,54		Suomi
Sijoitusrahasto LähiTapiola Eurooppa HY ESG B	3 697 109,89	3 697 109,89		Suomi
Xtrackers MSCI Emerging Markets UCITS ETF	446 008,75	446 008,75		Luxemburg
Muut	742 730,52	1 069 194,68		
Yhteensä	84 555 807,96	93 781 651,68		
Pääomasijoitusrahastot				
LähiTapiola Asuntosijoitus Suomi Ky	1 402 498,15	1 822 023,83		Suomi
LähiTapiola Keskustakiinteistöt Ky	2 268 379,25	2 268 379,25		Suomi
LähiTapiola Yhteiskuntakiinteistöt Suomi Ky	1 000 000,00	1 003 794,78		Suomi
Muut	1 459 552,97	1 527 695,51		
Yhteensä	6 130 430,37	6 621 893,37		
Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet yhteensä	168 582,00	91 090 042,61	100 872 309,33	

8. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

2022

	Aineettomat oikeudet ja Ennakkomaksut pitkävaikutteiset menot		Liikearvo	Kalusto
Hankintameno 1.1.	6 529 723,03	337 315,00	0,00	1 425 341,39
Lisäykset	311 526,00	574 729,00	0,00	0,00
Vähennykset	-57 984,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	143 582,00	-143 582,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	6 926 847,03	768 462,00	0,00	1 425 341,39
Kertyneet poistot 1.1.	-2 558 047,44	0,00	0,00	-1 067 594,05
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	39 622,40	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poistot	-807 942,60	0,00	0,00	-89 436,85
Kertyneet poistot 31.12.	-3 326 367,64	0,00	0,00	-1 157 030,90
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 600 479,39	768 462,00	0,00	268 310,49

9. Oman pääoman muutokset ja arvonkorotusrahaston erittely

9.1 Oman pääoman muutokset	1.1.2022	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2022
Pohjarahasto	3 421 491,68	0,00	0,00	3 421 491,68
Takuupääoma	14 316 346,48	0,00	0,00	14 316 346,48
Varmuusrahasto	20 558 896,22	6 285 064,21	-1 484 964,64	25 358 995,79
Käyttörahoasto	222 700,00	500 000,00	-126 400,00	596 300,00
Tilikauden voitto	6 285 064,21	278 511,55	-6 285 064,21	278 511,55
<i>Oman pääoman muutokset yhteensä</i>	<u>44 804 498,59</u>	<u>7 063 575,76</u>	<u>-7 896 428,85</u>	<u>43 971 645,50</u>

9.2 Laskelma voitonjakokelpoisista varoista	31.12.2022
Tilikauden voitto	278 511,55
Varmuusrahasto	25 358 995,79
Käyttörahoasto	596 300,00
<i>Voitonjakokelpoiset varat yhteensä</i>	<u>26 233 807,34</u>

10. Korvausvastuu	2022	2021
Korvausvastuun riittävyys		
Muu tapaturma ja sairaus	2 138 980,17	1 525 894,25
Moottoriajoneuvon vastuu	3 755 076,82	-3 232 549,61
Maa-ajoneuvot	717 713,30	557 110,10
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikk. kalusto ja kuljetus	9 760,71	168 493,15
Palo- ja muu omaisuusvahinko	396 015,57	1 050 613,19
Vastuu	-324 287,25	245 940,52
Oikeusturva	-662 738,13	-602 066,94
Muut	-179 043,09	72 573,28
	<u>5 851 478,10</u>	<u>-213 992,06</u>

11. Muut pakolliset varaukset	2022	2021
Keskeneräisten vahinkojen viivästyskorkovaraus	0,00	175 503,00
	<u>0,00</u>	<u>175 503,00</u>

12. Laskennalliset verovelat	2022	2021
Arvostuseroista laskettu verovelka, jonka toteutumista pidetään todennäköisenä seuraavan vuoden aikana	839 900,00	1 359 400,00
	<u>839 900,00</u>	<u>1 359 400,00</u>

13. Saamiset ja velat

13.1 Saamisten erittely

2022

2021

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

Muut saamiset

36 632,45

98 120,41

36 632,45

98 120,41

13.2 Velkojen erittely

2022

2021

Velat saman konsernin yrityksille

Ostovelat

484 408,00

394 637,00

Muut velat

192 572,29

148 342,29

676 980,29

542 979,29

13.3 Siirtovelkojen erittely

2022

2021

Velat henkilöstölle

1 521 471,59

1 364 168,60

Muut siirtovelat

544 414,82

578 889,09

2 065 886,41

1 943 057,69

14. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

14.1 Taseeseen sisältyvät vastuusitoumukset ja vastuut

Leasingvastuut		
Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	7 491,70	10 504,32
Seuraavina vuosina maksettava määrä	0,00	8 753,60
	<u>7 491,70</u>	<u>19 257,92</u>
Vuokravastuut		
Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	173 105,76	145 725,36
Seuraavina vuosina maksettava määrä	254 492,52	94 924,80
	<u>427 598,28</u>	<u>240 650,16</u>
Arvonlisäverovastuut		
Arvonlisäverotuksen ryhmäkisteröintiin liittyen		
Konserniyritykset	872 243,17	-910 470,19
Yhteistoimintayritykset	1 603 256,12	-1 149 261,87
	<u>2 475 499,29</u>	<u>-2 059 732,06</u>
<i>Positiivinen alv-vastuu = alv-velka</i>		
<i>Negatiivinen alv-vastuu = alv-saaminen</i>		
Kiinteistöinvestointien arvonlisäverolain 120§:n mukainen tarkistusvastuu		
- 10 v. tarkistuskausi		
Muut ryhmän yritykset	78 779 260,49	41 315 064,70
	<u>78 779 260,49</u>	<u>41 315 064,70</u>
Muut vastuusitoumukset		
Sijoitusitoumukset	22 048 767,45	33 628 768,57
Merkintäsitoumukset	0,00	206 850,52
	<u>22 048 767,45</u>	<u>33 835 619,09</u>

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja alueyhtiöiden välillä on solmittu yhteisvastuusopimus, joka määrittelee periaatteet LähiTapiola Keskinäisen Vakuutusyhtiön johtaman ryhmittymän yhtiöiden vakavaraisuuden varmistamiseksi. Yhteisvastuusopimuksesta on kerrottu tarkemmin toimintakertomuksen Vakavaraisuus ja riskienhallinta -osiossa.

15. Lähipiirilainat ja -liiketoimet

Yhtiön lähipiirireksteri on laadittu VYL:n lähipiirimääritelmän mukaisesti.

Yhtiöllä ei ole lähipiiriliiketoimia, jotka olisi tehty muita kuin tavanomaisia kaupallisia ehtoja noudattaen.

Yhtiö ei ole myöntänyt lainoja lähipiirilleen.

Arvonlisäveron ryhmäkisteröintiin liittyvästä vastuusitoumuksesta on kerrottu liitteellä 14.

Tulosanalyysi ja muut liitetiedot, LähiTapiola Varsinais-Suomi

TULOSANALYYSI

	2022	2021	Muutos	€1 000 Muutos %
Vakuutusmaksutuotot	65 142	63 446	1 696	2,7 %
Korvauskulut	-45 034	-47 108	2 074	-4,4 %
Liikekulut	-16 049	-14 048	-2 001	14,2 %
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta	4 059	2 290	1 769	77,3 %
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonkorotukset ja niiden oikaisut	-816	4 727	-5 543	-117,3 %
Muut tuotot ja kulut	616	656	-40	-6,1 %
Liikevoitto	3 859	7 673	-3 814	-49,7 %
Tasoitusmäärän muutos	-3 347	0	-3 347	0 %
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	512	7 673	-7 161	-93,3 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %
Tuloverot ja muut välittömät verot	-234	-1 388	1 155	-83,2 %
Kauden voitto	279	6 285	-6 007	-95,6 %
Liikevoitto	3 859	7 673	-3 814	-49,7 %
Arvostuserojen muutos	-10 336	9 914	-20 250	-204,3 %
Kokonaistulos	-6 477	17 587	-24 064	-136,8 %

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

Sijoitusjakauma käyvin arvoin 1.1. - 31.12.2022

	Perusjakauma				Riskijakauma		
	31.12.2022		31.12.2021		31.12.2022		31.12.2021
	milj. eur	%	milj. eur	%	milj. eur	%	%
Korkosijoitukset yhteensä	63,0	29,1	71,7	31,7	63,0	29,1	31,7
Lainasaamiset ¹⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Joukkovelkakirjalainat	60,0	27,7	66,4	29,3	60,0	27,7	29,3
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	3,0	1,4	5,4	2,4	3,0	1,4	2,4
Osakesijoitukset yhteensä	100,6	46,5	102,8	45,5	100,6	46,5	45,5
Noteeratut osakkeet ³⁾	31,7	14,6	43,8	19,4	31,7	14,6	19,4
Pääomasijoitukset ⁴⁾	63,8	29,5	54,6	24,2	63,8	29,5	24,2
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	5,1	2,3	4,3	1,9	5,1	2,3	1,9
Kiinteistösijoitukset yhteensä	53,0	24,5	51,6	22,8	53,0	24,5	22,8
Suorat kiinteistösijoitukset	26,6	12,3	26,8	11,8	26,6	12,3	11,8
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	26,4	12,2	24,8	11,0	26,4	12,2	11,0
Muut sijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut sijoitukset ⁷⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset yhteensä	216,5	100,0	226,1	100,0	216,5	100,0	100,0
Johdannaisten vaikutus ⁹⁾							
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	216,5	100,0	226,1	100,0	216,5	100,0	100,0

Jvk-salkun modifioitu duraatio

4,1

- 1) Sisältää kertyneet korot
- 2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat
- 3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualla
- 4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset
- 5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt
- 6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta
- 7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin
- 8) Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaa kun tietoa kertyy (ei taannehtivasti).
- Mikäli luvut esitetään vertailukausilta ja kaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia, tulee tästä antaa tieto.
- 9) Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/-.
- Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.
- 10) Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana 'Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä'-rivin loppusummaa.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle 1.1. - 31.12.2022

	Netto- tuottojen markkina- arvo ⁸⁾	Sitoutunut pääoma	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle				
			2022	2021	2020	2019	2018
	milj. eur	milj. eur	%	%	%	%	%
Korkosijoitukset yhteensä	-9,3	78,0	-12,0	0,4	2,2	5,4	-2,0
Lainasaamiset ¹⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Joukkovelkakirjalainat	-9,2	70,1	-13,2	0,6	2,5	6,0	-2,2
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	-0,1	7,8	-1,1	-0,2	-0,2	0,5	0,1
Osakesijoitukset yhteensä	-2,6	100,9	-2,6	14,5	3,2	11,4	-1,2
Noteeratut osakkeet ³⁾	-6,0	39,9	-15,1	25,0	4,7	24,6	-7,0
Pääomasijoitukset ⁴⁾	2,6	56,7	4,6	8,2	2,4	3,8	5,2
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	0,8	4,3	17,8	4,2	2,0	4,9	-0,2
Kiinteistösijoitukset yhteensä	0,9	52,2	1,7	1,5	10,3	-1,9	3,7
Suorat kiinteistösijoitukset	-0,2	27,0	-0,7	-1,5	22,3	-5,7	1,9
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	1,1	25,2	4,3	4,8	0,3	1,5	5,2
Muut sijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,4	-1,3
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut sijoitukset ⁷⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,4	-1,3
Sijoitukset yhteensä	-11,1	231,0	-4,8	6,8	4,5	6,1	-0,3
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-0,1				0,1		
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	-11,2	231,0	-4,8	6,6	4,6	5,9	-0,3

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualla

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat

Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta.

9) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

9 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

LähiTapiola Varsinais-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Varsinais-Suomi) tilinpäätös on laadittu kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakien mukaisesti. Lisäksi noudatetaan sosiaali- ja terveysministeriön vakuutusyhtiön tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annettua asetusta ja kirjanpitoasetuksen säännöksiä siten kuin edellä olevassa asetuksessa säädetään sekä vakuutusyhtiöitä valvo-
vien viranomaisten, sosiaali- ja terveysministeriön ja Finanssivalvonnan, päätöksiä, määräyksiä ja ohjeita.

9.1 Laatimisperiaatteet

9.1.1 Aineettomien hyödykkeiden arvostus ja jaksotus

Muut pitkävaikuttiset menot

Muina pitkävaikutteisina menoina on aktivoitu huoneistojen perusparannusmenot sekä ICT-järjestelmien suunnittelu- ja ohjelmointimenot. Ne esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä.

9.1.2 Sijoitusten arvostus ja jaksotus

Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon.

Kiinteistöosakkeet esitetään taseessa hankintamenon määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon. Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoihin on voitu tehdä arvonnkorotus, mikäli niiden arvo on tilikauden päättyessä ollut pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi. Sijoitusomaisuudeksi katsottavan kiinteistön tai kiinteistöosakkeen arvonnkorotuksen vastaerä on tuloutettu tuloslaskelmassa vuodesta 1978 lähtien, ja sitä aikaisemmin tehty arvonnkorotukset on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvonnkorotusrahastoon. Käyttöomaisuudeksi katsottavan sijoituksen vastaerä on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvonnkorotusrahastoon.

Sijoituksista aikaisemmin tehty arvonnalennukset palautetaan käyvän arvonn noustessa (tulospaikutteisesti) enintään alkuperäiseen hankintamenoön saakka.

Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintamenon tai sitä alemman käyvän arvonn määräisenä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Aikaisemmin tehty arvonnalennukset palautetaan osakkeiden ja osuuksien arvonn siltä osin kuin käypä arvo ylittää kirjanpitoarvon.

Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Tiedot lainaksi luovutetuista arvopapereista esitetään taseen liitetiedoissa.

Rahoitusmarkkinavälineet

Rahoitusmarkkinavälineitä ovat joukkovelkakirjalainat ja muut rahamarkkinainstrumentit. Rahoitusmarkkinavälineet esitetään taseessa hankintamenon määräisinä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintahinnan erotus on jaksotettu korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Vastaerä on kirjattu rahoitusmarkkinavälineen hankintamenon lisäyksi tai vähennyksi. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia ja muita tilapäisiä arvonnmuutoksia ei ole kirjattu. Muista syistä aiheutuneet arvonnalennukset on kirjattu.

Samoin on kirjattu arvonnalennuksen palautukset, mikäli rahoitusmarkkinavälineen käypä arvo on myöhemmin noussut yli alennetun hankintamenon, enintään alkuperäiseen hankintamenoön saakka.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset esitetään taseessa nimellisarvon tai tätä pysyvästi alemman todennäköisen arvonn määräisenä. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia ja muita tilapäisiä arvonnmuutoksia ei ole kirjattu. Muista syistä aiheutuneet arvonnalennukset on kirjattu.

Samoin on kirjattu arvonnalennuksen palautukset, mikäli käypä arvo on myöhemmin noussut yli alennetun hankintamenon, enintään alkuperäiseen hankintamenoön saakka.

9.1.3 Sijoitusten käypien arvojen määrittäminen

Kiinteistösijoitukset

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoina käytetään markkinaperusteisia käypiä arvoja. Kiinteistösijoitusten arvioinnissa sovelletaan IVS:n (International Valuation Standards) sekä hyvän kiinteistöarvointitavan (ns. AKA-kriteerit) mukaisia arvointiperiaatteita ja niiden arvointimenetelmille asettamia vaatimuksia.

Asuntokohteet arvioidaan pääosin vertailukauppoihin perustuvalla kauppavarmen menetelmällä. Toimitilakohteiden pääasiallisena arvointimenetelmänä käytetään tuottoarvoon perustuvaa kassavirtamenetelmää. Erikoiskohteet arvioidaan kohteeseen parhaiten soveltuvalla markkinaperusteisella arvointimenetelmällä. Valtion asuntolainoin lainoitettujen kiinteistösijoitusten käypänä arvona pidetään aravavuokra-asuntojen ja aravavuokratulojen käytöstä, luovutuksesta ja omaksi lunastamisesta annetun lain (1190/1993) 10 §:n mukaista luovutuskorvausta.

Arvonmäärittäminen tekee Finanssivalvonnan edellyttämällä tavalla joko ulkopuolinen auktorisoitu kiinteistöarvioitsija tai LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy:n asiantuntijat ulkopuolisen auktorisoidun kiinteistöarvioitsijan ohjeistamana ja auditoiduna.

Osakkeet, osuudet ja rahoitusmarkkinavälineet

Noteerattujen arvopapereiden sekä sellaisten arvopapereiden, joille on olemassa markkinat, käypänä arvona on käytetty vuoden viimeisintä kaupantekokurssia tai sen puuttuessa ostokurssia. Muiden sijoitusten osalta on käypänä arvona käytetty todennäköistä luovutushintaa, kirjanpitoarvoa tai substanssiin pohjautuvaa arvoa. Pääomasijoitusrahastojen käypänä arvona on käytetty hankintamenoa tai hallinnointiyhtiön ilmoittamaa arviota rahaston käyvästä arvosta.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset

Lainasaamisten, talletusten ja jälleenvakuutustalletesaamisten käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa ottaen huomioon luottotappiovaaran edellyttämä nimellisarvon alentaminen todennäköiseen arvoon.

9.1.4 Saamisten arvostus

Vakuutusmaksusaamiset

Vakuutusmaksusaamiset esitetään taseessa enintään todennäköisen arvon määräisenä. Vakuutusmaksusaamisten nimellisarvosta on vähennetty kokeusperäinen raukeaminen, jolloin saadaan niiden todennäköinen arvo. Saaminen, josta ei todennäköisesti saada maksusuoritusta, kirjataan luottotappioksi.

Ulkomaanrahamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahaksi Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivänä julkaisemaan kurssiin. Muiden sijoitusten osalta on käytetty hankinta-ajankohdan kurssia tai sitä alemmaa tilinpäätöspäivän kurssia.

Valuuttakurssierot on kohdistettu kyseisten tulojen ja menojen oikaisueriksi. Rahojen ja pankkisaamisten sekä talletusten valuuttakurssierot samoin kuin erät, joita ei ole voitu kohdistaa suoraan tulon tai menon oikaisuksi, on kirjattu sijoitustoiminnan valuuttakurssivoitoksi tai -tappioksi.

9.1.5 Poistot ja poistoero

Rakennusten ja niiden ainesosien, kaluston, aineettomien oikeuksien ja pitkävaikutteisten menojen hankintameno on aktivoitu ja se kirjataan vaikutusajanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

Arvioidut poistoajat ovat hyödykeryhmäkohtaisesti keskimäärin seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet

• Huoneistojen peruskorjaukset	3-10 v
• ICT-järjestelmien suunnittelukustannukset	5-10 v

Kiinteistöt

• Asuin-, toimisto- ja hotellirakennukset	40-50 v
• Tavaratalo-, myymälä- ja rakennukset	30-40 v
• Teollisuus-, varasto ym. rakennukset	20-30 v
• Rakennusten ainesosat, menojäännöspoisto	25 %

Kalusto

• Konttorikoneet, -kalusto yms., menojäännöspoisto	25 %

Rakennusten olennaisten perusparannusten vaikutus pitoaikaan arvioidaan erikseen. Tuloutettujen arvonorotusten osalta on tehty poistot kyseisen erän pitoajan mukaan.

Kirjanpidossa tehtyjen kokonaispoistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus merkitään taseen vastattaviin erään "Tilinpäätössiirtojen kertymä, poistoero" ja tilikauden aikainen poistoeron lisäys tai vähennys esitetään tuloslaskelmassa erikseen.

9.1.6 Muut erät

Muut velat

Muut velat kuin vakuutustekninen vastuuvélka merkitään taseeseen nimellisarvoon.

Välittömät verot

Tuloslaskelmassa välittömät verot on esitetty suoriteperusteisesti.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Verotettavan tulon ja kirjanpidon tuloksen välisiin jaksotuseroihin ja muihin väliaikaisiin eroihin liittyvät laskennalliset verovelat ja -saamiset esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Liitetiedoissa esitetään arvotuseroista laskettu laskennallinen verovelka, jonka toteutumista pidetään todennäköisenä seuraavan vuoden aikana.

Verotusperusteiset varaukset

Kirjanpito- ja verolainsäädännön perusteella on tehty tulosvaikutteisia varauksia.

Pakolliset varaukset

Tuotoista on vähennetty pakollisina eläkevarauksina veloitteista vastaisuudessa aiheutuvat eläkemenot ja mahdolliset työttömyyseläkemenot, jotka kohdistuvat päättäneeseen tai aikaisempaan tilikauteen. Muina varauksina tuotoista on vähennetty keskeneräisten vahinkojen viivästyskorkovaraukset.

9.1.7 Selostus eläketurvasta ja eläkemenojen jaksottamisesta

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksella.

Mahdollinen lisäeläketurva, jossa etuina ovat vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläke sekä kuolemantapauskorvaus omaisille, on järjestetty vakuutuksella. Lisäeläke kartuttaa eläkettä vuosittain pääsääntöisesti 0,2 prosenttia TyEL:n mukaisen eläkkeen perusteena olevasta vuosiansiosta.

LähiTapiola Varsinais-Suomen toimitusjohtajan eläkeikä on 60 vuotta. Muiden johtajien eläkeikä on kulloinkin voimassa olevan työeläkelainsäädännön mukainen. Eläkevakuutusmaksut on kirjattu kuluksi suoriteperusteisesti.

9.1.8 Vakuutustekninen vastuuvélka

Vakuutusmaksuvastuu

Vakuutusmaksuvastuu sisältää tilivuonna ja aikaisempina vuosina kertyneestä vakuutusmaksutulosta sen osan, jota vastaava riski kohdistuu tilivuoden jälkeiseen aikaan. Samanlainen jaksotus tehdään myös tulevan jälleenvakuutuksen palkkioihin. Vakuutusmaksuvastuun määrä lasketaan pro rata parte temporis -periaatteen mukaisesti. Vakuutusmaksuvastuusta ei ole vähennetty vakuutusten aktivoituja hankintamenoja eikä vakuutusmaksuvastuuseen sisälly siirtovastuun täydennyseriä.

Korvausvastuu

Korvausvastuu sisältää tilivuoden jälkeen yhtiön suoritettavaksi tulevat korvausmäärät, jotka aiheutuvat tilivuonna tai aikaisemmin sattuneista vahingoista ja muista vakuutustapahtumista. Korvausvastuuseen sisältyy tasoitusmäärä. Tasoitusmäärä on runsasvahinkoisten vuosien varalle laskettu puskuri, jolla pyritään varmistamaan vastuuvélkan riittävyys myös silloin, kun vastuuvélkaan oleellisesti vaikuttavat tekijät heilahtelevat epäsuotuisasti.

Vakuutusvalvontaviranomainen vahvistaa tasoitusmäärälle laskentasäännöt yhtiökohtaisesti.

Eläkemuotoisten vastuiden korvausvastuun laskennassa, mukaan lukien tuntemattomat vahingot sovelletaan 0,7 (vuoden 2021 tilinpäätöksessä 0,5) prosentin laskuperustekorkoa.

Eläkemuotoisten vastuiden korvausvastuun laskennassa käytetään vahinkovakuutuksen referenssi-kuolevuusmallia K2021, joka on laadittu Tapaturmavakuutuskeskuksen ja Vakuutuskeskuksen yhteistyönä.

9.2 Laatimisperiaatteissa tapahtuneet muutokset, jotka vaikuttavat tilikauden ja edellisen tilikauden tuloksen vertailukelpoisuuteen

Vastuuvelan laskennan muutokset

Laskuperustekorkoa nostettiin vuonna 2022 0,5 prosentista 0,7 prosenttiin ja sen vaikutus näkyi kertaluonteisena korvausvastuun pienentymisenä. Vuoden 2022 tilinpäätöksessä laskuperustekorona muutos pienensi yhtiön korvausvastuun määrää yhteensä 2,2 miljoonalla eurolla. Laskuperustekorona nostamisen taustalla on vastuuvelan katteen turvaavasti arvioitu pidemmän aikavälin sijoitustuotto sekä hyvin reitattujen pitkien valtiolainojen markkinatuotto. Lisäksi liikennevakuutuskeskuksen laskuperusteisiin tehtiin muutos, joka kasvatti vähäisesti yhtiön korvausvastuuta kertaluonteisesti. Myös tasoitustasojen laskuperusteita muutettiin yhtiölle vuonna 2022.

Laskuperustekorkoa muutettiin myös vuonna 2021 1,0 prosentista 0,5 prosenttiin, ja sen vaikutus näkyi yhtiössä kertaluonteisena korvausvastuun lisääntymisenä yhteensä 5,9 miljoonalla eurolla. Eläkepääomien määrittämisessä otettiin käyttöön uusi kuolevuusmalli K2021, jonka vaikutus näkyi kertaluonteisena korvausvastuun pienentymisenä. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä kuolevuusmallin muutos pienensi korvausvastuun määrää yhtiössä 2,3 miljoonalla eurolla.

9.3 Tunnuslukujen laskentakaavat ja laskentaperiaatteet

9.3.1 Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Vahinkovakuutuksen liikevaihto

= Vakuutusmaksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa
+ Muut tuotot

Tulosanalyysi

Vahinkovakuutustoiminta
Vakuutusmaksutuotot
Korvauskulut
Liikekulut
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut

Vakuutustekninen kate ennen tasoitustasojen muutosta

Vahinkovakuutusten sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonkorotukset, niiden oikaisut ja arvon muutokset

Muut tuotot ja kulut

Liikevoitto tai -tappio

Tasoitustasojen muutos

Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja

Tilinpäätössiirrot

Tuloverot ja muut välittömät verot

Tilikauden voitto tai tappio

Kokonaistulos

= Liikevoitto tai -tappio

+ Taseen ulkopuolisten arvostuserojen, käyvän arvon rahaston ja arvonkorotusrahaston muutos

Hallituksen toimintakertomuksessa liikevoitosta (-tappiosta) käytetään termiä **liiketulos** ja tilikauden voitosta (tappiosta) termiä **tilikauden tulos**.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin)

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon kauden aikana tapahtuneet kassavirrat.

Kauden tuotto lasketaan ns. mukautettua Dietz'in kaavaa (aika- ja rahapainotettua kaavaa) käyttäen niin, että sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuina sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

Sijoitustoiminnan nettotuottoerittely

= Sijoitustoiminnan suorat nettotuotot kirjanpidossa

+ Arvonmuutokset kirjanpidossa

+ Arvostuserojen muutos

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

Sijoitussidonnaisen vakuutuksen sijoitukset eivät ole mukana sijoitusjakauksessa. Korkorahastoista pitkän koron rahastot sisältyvät joukkovelkakirjalainoihin ja lyhyen koron rahastot rahamarkkinasijoituksiin.

Sijoitukset sijoitusrahastoihin ja niihin rinnastettaviin muihin yhteissijoitusyhtiöihin, jotka sijoittavat kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöihin luetaan kiinteistösijoituksiin.

Johdannaisten siirtyvissä erissä olevat laskennalliset arvostuserot ja ennakkomaksuissa olevat preemiot kohdistetaan alla olevalle omaisuuserälle.

Raportin kohtaan Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset otetaan mukaan tase-erä Rahat ja pankkisaamiset, kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten vakuudet.

Kokonaispääoman tuotto ilman sijoitussidonnaista vakuutusta prosentteina (käyvin arvoin)

$$= \frac{\begin{array}{l} \text{Liikevoitto tai -tappio} \\ + \text{Korkokulut ja muut rahoituskulut} \\ + \text{Perustekorkokulu} \\ + \text{Arvonkorotusrahastoon/käyvän arvon} \\ \text{rahastoon kirjattu arvonkorotus/peruutus} \\ + \text{Sijoitusten arvostuserojen muutos} \end{array}}{\begin{array}{l} \text{Taseen loppusumma} \\ + \text{Sijoitusten arvostuserot} \end{array}} \times 100$$

Tunnusluvun jakaja lasketaan tilikauden ja edellisen tilikauden taseen mukaisen arvojen keskiarvona.

Perustekorkokululla tarkoitetaan diskontatun korvausvastuun purkautumisen vaikutusta yhtiön korvauskuluun sen diskontatessa pääomamuotoiset eläkkeet ja/tai mahdolliset muut korvausvastuuerät. Se lasketaan kertomalla vuoden alun diskontattu korvausvastuu edellisen vuoden lopussa käytetyllä perustekorolla.

Tunnusluvussa muihin rahoituskuluihin sisällytetään muut vieraasta pääomasta aiheutuneet erät kuin korkokulut, esimerkiksi tuloslaskelman eriin kirjatut korollisen vieraan pääoman kurssivoitot ja -tappiot.

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Tunnusluku lasketaan keskiarvona kalenterikuukausien lopussa lasketuista henkilökunnan lukumääristä. Lukumäärässä otetaan huomioon palveluksessa olleiden henkilöiden mahdollinen osa-aikaisuus. Henkilökuntaan kuuluvaksi lasketaan ne henkilöt, joille maksetaan tilikauden aikana palkkaa.

9.3.2 Vahinkovakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Vakuutusmaksutulo

= Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Vahinkosuhde

Vahinkosuhde prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Vahinkosuhde (ilman perustekorkokulua) prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut (ilman perustekorkokulua)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (ilman perustekorkokulua)}} \times 100$$

Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen.

Liikekulusuhde

$$= \frac{\text{Liikekulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Yhdistetty kulusuhde

Yhdistetty kulusuhde prosentteina

= Vahinkosuhde + Liikekulusuhde

Yhdistetty kulusuhde (ilman perustekorkokulua)

= Vahinkosuhde (ilman perustekorkokulua) + Liikekulusuhde

Riskisuhde (hallituksen toimintakertomus)

Riskisuhde prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut (ilman korvaustoiminnan hoitokuluja)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Riskisuhde (ilman perustekorkokulua) prosentteina

$$= \frac{\begin{array}{l} \text{Korvauskulut (ilman korvaustoiminnan hoitokuluja,} \\ \text{ilman perustekorkokulua)} \end{array}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (ilman perustekorkokulua)}} \times 100$$

Toimintakulusuhde prosentteina (hallituksen toimintakertomus)

$$= \frac{\text{Liikekulut} + \text{Korvaustoiminnan hoitokulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

10 Riskienhallinnan liitetiedot

10.1 Yleistä riskienhallinnan järjestämisestä

Riskienhallinta on aktiivista ja ennakoivaa toimintaa, joka tunnistaa, arvioi, rajoittaa, hyödyntää ja valvoo liiketoiminnan uhkia sekä uusia mahdollisuuksia, jotka johtuvat muuttuvista ulkoisista ja sisäisistä olosuhteista tai LähiTapiolan omasta strategisesta tahtotilasta. Tavoitteena on edistää asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvuutta ja tukea liiketoiminnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Vastuullisen yritystoiminnan periaatteiden mukaisesti ryhmässä huolehditaan ja tiedotetaan luotettavasti riskeistä sekä niiden hallinnasta asiakkaille ja muille sidosryhmille.

LähiTapiolan riskienhallintaa ohjaa LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden hallitusten hyväksymä riskienhallintapolitiikka, jossa on kuvattu yleiset periaatteet, joita sovelletaan pysyväisohjeina riskienhallinnan järjestämisessä. Poliitikassa määritellään riskienhallinnan käsitteet, pääalueet, prosessit sekä toteuttamisen ja valvonnan vastuut. Riskienhallintapolitiikka päivitetään vuosittain tai aina kun liiketoiminnan olosuhteissa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Riskienhallinnan pääalueet ja riskiluokat ovat:

Taloudelliset riskit

- Vakavaraisuuden hallinnan riski
- Markkinariskit
- Luottoriskit
- Likviditeettiriskit
- Keskittymäriskit
- Vakuutusriskit

Operatiiviset riskit

- Toiminnan suunnittelun riskit
- Prosessiriskit
- Järjestelmäriskit
- Henkilöstöriskit
- Juridiset riskit
- Tapahtuma- ja vahinkoriskit

Toimintaympäristön ja strategian riskit

- Yleisen toimintaympäristön riskit
- Markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksien riskit
- Kilpailun ja kilpailijoiden aiheuttamat riskit
- Strategisten valintojen riskit
- Ryhmätason erityisriskit

Kestävyyssriskien kartoitus on kytketty osaksi säännöllisesti toteuttavia liiketoiminnan riskikartoituksia. Kestävyyssriskeille on tyypillistä, että ne eivät muodosta omaa erillistä riskiluokkaa vaan realisoituvat olemassa olevien riskiluokkien kautta. Kestävyyssriskillä tarkoitetaan ympäristöön, yhteiskuntaan tai hallintotapaan liittyvää tapahtumaa tai olosuhdetta, jonka toteutumisella saattaisi olla sijoituksen arvoon, vastuun arvoon, yhtiön ansaintaan tai maineeseen liittyvä kielteinen vaikutus.

10.2 Riskienhallinnan organisointi

Hallituksella on kokonaisvastuu riskienhallinnan järjestämisestä. Hallitus määrittelee riskienhallinnan tavoitteet, riskinottohalukkuuden, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet. Hallitus vahvistaa vuosittain riskienhallintaa käsittelevät suunnitelmat, varmistaa niiden huomioimisen toimintasuunnitelmissa sekä valvoo suunnitelmien toteuttamista ja noudattamista. Hallitus seuraa säännöllisesti riskienhallinnan tilaa ja keskeisimpien riskien kehitystä.

Riskienhallinnan vastuutus ja eri osapuolten tehtävät voidaan kuvata kolmen puolustuslinjan avulla. Jokaisella puolustuslinjalla ja jokaisella toimijalla on oma roolinsa osana riskienhallintajärjestelmän kokonaisuutta.

Ensimmäisen puolustuslinjan toimijoina toimitusjohtajat ja yhtiöiden muu johto vastaavat riskienhallinnan käytännön valmistelusta, toteuttamisesta ja toteuttamisen seurannasta. Yhtiöiden johtoryhmien ja riskienhallintaan liittyvien eri toimikuntien työjärjestyksissä on määritelty näiden tehtävät riskienhallinnassa ja -valvonnassa. Liiketoimintayksiköt vastaavat oman toimintansa riskien kartoittamisesta sekä niihin liittyvien riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta. Jokainen työntekijä on velvollinen kertomaan havaitsemistaan riskeistä tai riskienhallinnan kehittämiskohteista.

Toisen puolustuslinjan muodostavat tuki- ja kontrollitoiminnot. Riskienhallinnan valvonnasta vastaa aina muu kuin operatiivisesta toiminnasta vastaava taho. Aktuaari-, riskienhallinta- ja compliance-toiminnot avustavat hallitusta

ja johtoa riskienhallinnan valvonnassa. Myös talous- ja taseenhallintatoiminnot avustavat hallituksia liiketoiminnan seurannan käytännön toteuttamisessa. Kolmannen puolustuslinjan toimijana sisäinen tarkastus tukee esimiehiä valvontavelvollisuuden toteuttamisessa arvioimalla liiketoimintojen sisäisen valvonnan tilaa sekä tuottamalla johdolle ja toimintojen vastuuhenkilöille informaatiota ja toimenpide-ehdotuksia valvonnan tehostamiseksi. Lisäksi tilin-tarkastus valvoo riskienhallinnan toteuttamista.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksella on LähiTapiola-ryhmän ylimmän emoyrityksen hallituksena vastuu ryhmän riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan järjestämisestä ja valvonnasta. Ryhmän riskienhallintakomitealla on keskeinen rooli ryhmän riskienhallinnan toimintaperiaatteiden valmistelussa sekä ryhmän riskien seurannassa ja valvonnassa. Ryhmän taseenhallintakomitea on taseriskien hallinnan, seurannan ja kehittämisen päätöksenteon elin, ja se raportoi suoraan hallitukselle. Komitea vastaa siitä, että taseriskien hallinta on järjestetty asianmukaisesti ja pääomat ovat tehokkaassa käytössä. Hallitus nimittää sijoitustoiminnan johtoryhmän, joka vastaa sijoitustoiminnan käytännön organisoinnista ja operatiivisesta markkinariskien valvonnasta.

Riskienhallintatoiminnon tehtävänä on avustaa yhtiöiden hallituksia ja muita toimintoja tehokkaan riskienhallinnan varmistamiseksi. Toiminto seuraa riskienhallintajärjestelmän toimivuutta ja yhtiöiden riskiprofiilia kokonaisuutena sekä raportoi riskeille altistumisesta. Lisäksi toiminto neuvoo hallitusta riskienhallintaa koskeissa asioissa.

10.3 Raportointi

Taloudellisen informaation oikeellisuus varmistetaan riittävän ajantasaisella ja tiheällä raportoinnilla, säännöllisillä täsmäytysrutiineilla sekä kattavalla ja ajan tasalla olevalla dokumentaatiolla raportoinnissa käytettävistä laskentamenetelmistä ja järjestelmistä. Lisäksi liiketoimintojen päätöksenteko ja raportointitoiminnot on organisatorisesti eriytetty.

10.4 Vakuutustoiminnan riskienhallinta

Yhtiön vakuutustoiminnan riskejä ovat vahinkovakuutustoiminnan riskit sekä markkina-, vastapuoli- ja likviditeettiriskit.

10.4.1 Vahinkovakuutustoiminnan riskit

Vahinkovakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät vakuutus-tuotteiden hinnoitteluun ja riskienvalintaan, inflaatioon, korkotason vaihteluun, kuolleisuudessa tapahtuviin muutoksiin ja jälleenvakuutussuojoihin.

Hinnoitteluriskillä tarkoitetaan sitä, että vakuutusmaksut eivät riitä kattamaan vakuutussopimuksista aiheutuvia korvaussuorituksia ja toimintakuluja. Tärkeimmät hinnoitteluriskit liittyvät käytettyjen tariffimallien riskimaksujen riittävyteen sekä kannattavuuden ja vahinkojen seurannan prosesseihin sekä niiden huomioon ottamiseen vakuutusten hinnoittelussa ja merkintäpolitiikassa.

Vakuutusten merkintäpolitiikka määrittelee sallitut vakuutusriskit. Hallitus hyväksyy vakuutusliiketoiminnan kannattavuustavoitteet ja hinnoittelustrategia ohjaa riskivastaavaa sekä oikeudenmukaista hinnoittelua. Vakuutusten merkintäpolitiikan ja hinnoittelustrategian avulla määriteltujen tavoitteiden toteutumisesta vastaavat liiketoimintayksiköt. Hinnoitteluun ja vakuutusmaksutasoon liittyviä riskejä hallitaan raportointi- ja laskentajärjestelmien jatkuvalla kehittämisellä, jotta tarvittavat muutokset maksutasossa saadaan yhä nopeammin korjattua. Erityisen riskialttiita vakuutusriskejä merkitään joko rajoitetusti tai ne jätetään kokonaan merkitsemättä.

Asiakasriskejä hallitaan asiakasvalintaohjeilla, niiden noudattamisen seurannalla, vahinkorekisterin käytöllä sekä esimerkiksi vakuutustutkijoiden toiminnalla. Suurien riskikeskittymien vaikutuksia minimoidaan säännöllisellä keskittymien tarkastelulla riskiasiantuntijoiden toimesta. Pyrittäessä entistä parempaan asiakasvalintaan ja riskivastaavaan hinnoitteluun, yhtenä tärkeänä keinona ovat liiketoimintayksiköiden ylläpitämät merkintä- ja hinnoitteluvaltuudet.

Ryhmän tutkimusryhmä tutkii, torjuu ja ennaltaehkäisee vakuutustoimintaan kohdistuvaa vakuutusrikollisuutta. Asiakkaiden luotto- ja taustatietojen tarkistaminen ennen asiakasvalintaa ja epäselvien vahinkojen selvittely ovat tärkeä osa tutkimusryhmän toimintaa. Vakavampien tapausten hoito siirretään viranomaisille. Tehokkaalla asiakasvalinnalla on tarkoitus pitää luottotappiot ja korvauskulut tavoitteiden mukaisella tasolla.

Vastuuvelan riittävyysriskillä tarkoitetaan sitä, että vastuuvelkaan varattu määrä ei riitä varausvuoden jälkeen maksettavaksi tulevien korvausten suorittamiseen. Riskin alariskejä ovat mm. inflaatoriski, korkoriski ja pitkäikäisyysriski.

Inflaatoriski liittyy esimerkiksi henkilövahinkojen sairaanhoitoon ja kuntoutukseen liittyviin kassavirraltaan pitkäkestoihin korvauksiin. Riski toteutuu, mikäli maksettavien korvausten taso nousee inflaation takia korkeammaksi, kuin on hinnoittelussa ja korvausvastuun laskennassa oletettu, jolloin vakuutusmaksut ja korvausvastuu osoittautuvat riittämättömiksi.

Korkoriski ja pitkäikäisyysriski koskevat lähinnä liikennevakuutuksen pitkäkestoisia eläkemuoitoisia korvausvastuita. Vastuita laskettaessa kassavirrat diskontataan perustekorolla. Korkoriski toteutuu, mikäli tulevaisuudessa ei saada vähintään perustekorona mukaista tuottoa vastuita kattavalle omaisuudelle. Pitkäikäisyysriskillä tarkoitetaan korvausvastuun määrittämiseen liittyvän tulevan kuolevuuskehityksen arvioinnin epävarmuutta. Pitkäikäisyysriski realisoituu silloin, jos kuolevuus osoittautuu tulevina vuosina oletettua alhaisemmaksi, jolloin eläkkeitä joudutaan maksamaan odotettua pitempään.

Kirjanpidon vastuuvelan laskuperusteissa määritellään eri vakuutusluokkien vastuuvelan määrätymisperiaatteet. Korvausvastuun diskonttauksessa käytettävä laskuperustekorko (0,7 %) määrätään siten, että se ei ylitä vastuuta kattavan omaisuuden turvaavasti määrättyä sijoitustuoton tasoa vahinkojen arvioituna selviytymisaikana. Laskuperusteet ovat korkotason ja kuolevuuden osalta sekä muilta määrätymisperiaateiltaan turvaavat. Vastuuvelan riittävyyttä seurataan vuosittain ja tarvittaessa perusteisiin tehdään tarkistuksia. Vakavaraisuuslaskennassa vastuuvelan arvostaminen eroaa kirjanpidon arvostamisesta. Vakavaraisuuslaskennassa vastuuvelan arvostamisessa pyritään markkinaehtoisuuteen mm. diskonttaamalla vastuuvelka riskittömällä korkokäyrällä.

Kirjanpidon vakuutusmaksuvastuu määrätään ns. siirtovastuuna pro rata -säännön mukaisesti johdettujen vakuutusluokakohtaisten kertomien avulla. Eläkemuoitoinen korvausvastuu arvioidaan Tapaturmavakuutuskeskuksen ja Vakuutuskeskuksen yhteistyössä kehittämällä 2021-kuolevuusmallilla, jossa eläkkeensaajan kuolevuuteen vaikuttaa ikä, sukupuoli, syntymävuosi ja vakuutuslaji. Suuret, tietyn eurorajan ylittävät vahingot varataan vahinkokohtaisesti osaksi korvausvastuuta. Muiden tunnettujen ja tuntemattomien vahinkojen korvausvastuu (kollektiivivaraus) määrätään tilastollisesti noudatetaan tavanomaisia aktuaarillisia menetelmiä. Turvaavuutta lisätään varuamalla varmuuslisä osaksi kollektiivivarausta. Vahinkojen tulevia käsittelykuluja varten tehtävä hoitokuluvaraus määrätään suhteellisenä osuutena varsinaisen korvausvastuun määrästä.

Jälleenvakuutusluokkiin liittyvät riskit koskevat jälleenvakuutuksenantajien luotettavuutta, suojien hankkimisessa noudatettavia hajautusperiaatteita ja suurten yksittäisten riskikohteiden merkinnässä noudatettavia periaatteita, erityisesti koskien jälleenvakuutusluokan varmistamista ennen ensivakuutusriskin merkitsemistä. Lisäksi EML-arvioihin (Estimated Maximum Loss) liittyvät arviointivirheet voivat toteutuessaan olla vahingollisia ja riskiä hallitaankin jälleenvakuutusrakenteeseen sisältyvällä EML-murtumasuojalla.

Jälleenvakuutusluokkiin liittyvää riskiä hallitaan hallituksen vahvistamien jälleenvakuutusohjelman ja jälleenvakuutusluokkien hankintaohjeen avulla. Jälleenvakuutusluokkia ja -ohjelmia suunniteltaessa otetaan huomioon vakuutusluokan rakenne, vakuutusluokkien erilaiset volyymit, riskien mahdollinen kumulatio sekä vakavaraisuusaste. Näiden tekijöiden perusteella asetetaan vakuutusluokakohtaiset omapidätysrajat, jotka määrittelevät suurimmat omalla vastuulla pidettävät määrät yksittäisissä riskeissä.

Jälleenvakuutusluokkiin hyväksytään vain luottoluokituksestaan riittävän vakavaraisia yhtiöitä. Suurin osa jälleenvakuutuksesta on sijoitettu yhtiöihin, joiden luottoluokitus on Standard & Poor'sin mukaan vähintään (A). Jälleenvakuutusluokkien hankintaan hajautetusti riittävän useilta jälleenvakuutuksen antajilta hallituksen asettamien limiittien perusteella. Jälleenvakuutuksen saatavuuteen ja suojien aukottomuuteen liittyviin riskeihin varaudutaan tiiviillä ensi- ja jälleenvakuutuksen yhteistyöllä tekemällä ensivakuutus sopimuksiin ja -tarjouksiin tarvittavat muutokset ajoissa.

10.4.2 Markkina-, vastapuoli- ja likviditeettiriskit

Markkinariskeillä tarkoitetaan varojen ja vastuiden markkina-arvojen muutoksia, jotka johtuvat taloudellisten muuttujien kuten korkojen, valuuttakurssien, osakkeiden hintojen, kiinteistöjen arvojen tai arvovaihteluiden (volatiiliteetti) muutoksista. Keskittymäriskit luetaan tässä markkinariskeiksi samoin kuin Solvenssi II -kehikossa. Keskittymäriskkejä syntyy varojen liiallisesta keskittymisestä esimerkiksi yksittäisiin vastapuoliin, maantieteellisesti tai toimialoittain. Luotto- ja vastapuoliriskeillä tarkoitetaan riskiä, että lainan, transaktion tms. vastapuoli ei kykene selviytymään sopimuksen mukaisista velvoitteistaan. Likviditeettiriskillä tarkoitetaan rahoituslikviditeetti- tai markkinalikviditeettiriskiä. Edellinen liittyy rahoitustarpeiden ja -lähteiden eriaikaisuuteen ja sen hallintaan. Jälkimmäisellä tarkoitetaan riskiä, jossa sijoitusomaisuutta ei kyetä muuttamaan käteiseksi riittävän nopeasti vaikuttamatta markkinoiden hintatasoon.

Yhtiön hallituksen hyväksymä sijoitussuunnitelma sisältää sijoitustoiminnan tuottotavoitteen, vakavaraisuustavoitteen, markkinariskienoton tavoitetasot ja riskienoton rajat sekä sijoitusomaisuuden strategisen allokaation vaihteluvälineen. Suunnitelmassa kuvataan riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan ohjaus- ja raportointiprosessit sekä toimenpiteet, joilla varmistetaan riskienoton ja vakavaraisuuden säilyminen tavoitteiden mukaisissa rajoissa.

Ryhmän yhteisvastuusopimuksessa kuvattu vakavaraisuusliikennevalokehikko on yhtiöiden vakavaraisuuden ja sijoitustoiminnan ohjauksen keskeinen työkalu. Kehikko perustuu viranomaismallin mukaiseen vakavaraisuuteen, joka luokitellaan liikennevalovyöhykkeisiin, joille on määritelty johdon toimenpiteet. Vihreällä vyöhykkeellä vakavaraisuus on tavoitellulla tasolla ja varainhoitajat toimivat normaaliin tapaan mandaattinsa mukaisesti. Vaaleanvihreällä vyöhykkeellä vakavaraisuuden ja markkinariskien seuranta tulee tiivistää. Keltaisella vyöhykkeellä markkinariskejä ei ole hyväksyttävää aktiivisesti kasvattaa. Punaisella ja mustalla vyöhykkeellä edellytetään aktiivisia toimenpiteitä markkinariskien vähentämiseksi ja vakavaraisuuden vahvistamiseksi.

Yhtiön taseenhallintatoiminto valmistelee vähintään vuosittain tai tarvittaessa yhtiön hallitukselle ehdotuksen sijoitusten strategisesta allokaatiosta huomioiden yhtiön riskinkantokyvyn, vastuuvelan luonteen ja rakenteen asetamat vaatimukset sekä pääomamarkkinoiden tilanteen. Strategisen allokaation sopivuutta testataan erityyppisillä sijoituksiin ja vastuisiin kohdistetuilla stressitesteillä. Taseenhallintatoiminto seuraa strategisen allokaation asianmukaisuutta ja valmistelee tarvittaessa muutosesityksen yhtiön hallitukselle. Koska strateginen allokaatio edustaa pitkän aikavälin tavoitteita, sitä muutetaan vain painavista syistä, jotka voivat liittyä esimerkiksi muutoksiin markkinaympäristössä, vakavaraisuudessa, vakuutuskannassa, sijoitusten pitkän aikavälin tuotto- ja riskiodotuksissa, yhtiön asiakashyvityspolitiikassa tai vakavaraisuusstrategiassa tms.

Yhtiön vastuullinen matemaatikko tekee yhtiön hallitukselle vähintään vuosittain tai tarvittaessa selvityksen vastuuvelan, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden riskienhallinnalle ja sijoitustoiminnalle asettamista vaatimuksista.

Ryhmän riskienhallintatoiminto vastaa markkina-, luotto- ja vastapuoli- sekä likviditeettiriskien tunnistamisesta, mittaamisesta, valvonnasta ja raportoinnista. Riskejä mitataan ja seurataan Solvenssi II -vakavaraisuuslaskennan viranomaismallin mukaisesti sekä yleisesti käytössä olevilla menetelmillä ml. stressitestaus. Riskejä hallitaan sijoitussuunnitelmassa asetetuilla sijoittamista ja riskienottoa koskevilla rajoitteilla, joilla varmistetaan myös varojen riittävä hajautus strategisen allokaation omaisuusluokkien sisällä. Tarvittaessa riskejä vähennetään allokaatiomuutoksilla.

Korkojen muutos vaikuttaa korkoherkkien sijoitusten ja vastuiden markkina-arvoihin. Tätä taseen korkoriskiä hallitaan huomioimalla vastuiden rakenteel-

linen korkoriski sijoitusten strategista allokaatiota muodostettaessa mm. siten, että korkosijoitusten kassavirrat pyritään sovittamaan vastuiden kassavirtoihin.

Luottoriskiä hallitaan määrämuotoisella, kattavalla ja huolellisella analyysillä luotonmyöntöprosessissa, luottoehtoihin sisällytettävillä vakuuksilla ja koventanteilla, kohteiden jatkuvalla seurannalla sekä rahoituskannan riittävällä hajauttamisella.

Pankkivastapuolten käyttöä seurataan ja rajoitetaan ryhmätasolla huomioiden mm. vastapuolten koko ja luottoluokitus ja siten että altistukset ovat riittävästi hajautettu. Jälleenvakuutuksesta syntyvää vastapuoliriskiä hallitaan jälleenvakuutusohjelman mukaisesti.

Riittävän maksuvalmiuden varmistaminen epäsuotuisassakin tilanteessa niin lyhyellä- kuin pitkällä aikavälillä on yksi keskeinen sijoitusten strategisen allokaation muodostamisessa huomioitava tekijä. Säännöllinen likviditeetin seuranta kattaa sekä vakuutusliiketoiminnan että sijoitustoiminnan ja huomioi sekä rahoitus- ja markkinalikviditeettinäkökulmat.

Pitkän aikavälin markkinaskenaarioiden vaikutusta yhtiön vakavaraisuuteen tarkastellaan vuosittain laadittavassa riski- ja vakavaraisuusarviossa (ORSA) sekä vuosineljänneksittäin toteutettavassa sisäisessä vakavaraisuusraportoinnissa.

10.5 Operatiivisten riskien hallinta

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Juridiset/oikeudelliset riskit ja tapahtuma-/vahinkoriskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Toiminnan suunnittelun riskeillä tarkoitetaan vuosisuunnittelun valintoihin, tavoiteasetantaan ja liiketoiminnan muutostilanteisiin sisältyviä riskejä. Operatiivisten riskien hallinnan lähtökohtana on pyrkiä ehkäisemään riskien toteutumista ja minimoimaan riskeistä aiheutuvia vahinkoja.

Operatiivisten riskien hallinnan keskeisimmät osa-alueet ovat riskien kattava tunnistaminen, arviointi ja raportointi eri organisaatioissa ja eri riskialueilla sekä toiminnan laadun ja oikeellisuuden varmistaminen valvonta- ja kontrollitoimenpiteillä.

Operatiiviset riskit kartoitetaan määrämuotoisella riskien kartoitusmenetelmällä vuosittain osana vuosisuunnitteluprosessia sekä aina riskitilanteen olennaisesti muuttuessa. Kartoituksissa tunnistetut riskienhallintatoimenpiteet

kytketään osaksi eri liiketoimintayksiköiden vuosisuunnitelmia. Lisäksi jokaisesta hankkeesta, projektista ja merkittävästä liiketoiminnan muutostilanteesta laaditaan aina erillinen riskikartoitus.

Prosesseihin sisältyvien valvonta- eli kontrollitoimenpiteiden avulla varmistetaan toiminnan oikeellisuudesta ja laadusta. Osana operatiivisten riskien hallintaa kirjataan toteutuneet riskit ja läheltä piti -tapahtumat sekä tarvittavat jatkotoimenpiteet ryhmän riskitapahtumarekisteriin. Toiminnan häiriöiden ja virheiden sekä operatiivisten riskien aiheuttaminen tappioiden raportointi viranomaisille toteutetaan asetettujen vaatimusten mukaisesti.

Toiminnan jatkuvuuden hallinta varmistetaan jatkuvuus- ja valmiussuunnitelmien säännöllisellä päivittämisellä ja testauksella. Ryhmän yhtiöt ovat vastuussa toimintansa asianmukaisesta järjestämisestä, niihin kuuluvista velvoitteista ja toiminnan jatkuvuuden hallinnasta myös kaikkien ulkoistettujen toimintojensa osalta.

Operatiivisten riskien hallitsemiseksi on lisäksi erillisiä menettelytapoja ja ohjeistuksia mm.:

- prosessiriskien hallintaan
- järjestelmäriskien hallintaan
- juridisten riskien hallintaan
- turvallisuusriskien hallintaan
- tietoturvariskien hallintaan
- hankkeiden ja projektien riskienhallintaan
- vakuutettavissa olevien riskien hallintaan (oma vakuutusturva)

10.6 Toimintaympäristön ja strategian riskien hallinta

Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyviä riskejä ovat mm. yleisen toimintaympäristön, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutosten, kilpailun ja kilpailijoiden, omien strategisten valintojen ja yhtiöryhmänä toimimisen ja ryhmäsijoitusten riskit.

Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyvät riskit kartoitetaan ja niiden merkittävyys arvioidaan vuosittain vuosisuunnitteluprosessin yhteydessä. Menettelynä on ohjeistettu itsearviointi. Tunnistettujen riskien vähentämiseksi ja pienentämiseksi sekä mahdollisuuksien hyödyntämiseksi vastuulliset tahot suunnittelevat ja toteuttavat riskienhallintatoimenpiteitä, jotka toteutetaan osana vuosisuunnitelmia. Oleellinen osa strategisten riskien hallintaa on strategisten kehityshankkeiden yhteydessä toteutettava riskienhallin-

tatyöskentely. Riskitilannetta käsitellään säännöllisesti hankkeiden ohjausryhmissä. Strategian toteuttamisen riskejä hallitaan strategiamittaristojen määrittelyllä ja säännöllisellä seurannalla.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Turussa 2. päivänä maaliskuuta 2023

Markus Granlund
hallituksen puheenjohtaja

Tiina Varho-Lankinen
hallituksen varapuheenjohtaja

Kirsi Kostia

Aarne Lehtonen

Sinikka Valtonen

Timo Laakso

Olli Aakula
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Turussa 20. päivänä maaliskuuta 2023

KPMG Oy Ab

Petter Westerback

KHT

Allekirjoitustosite

SignSpace-palvelussa tehty allekirjoitus

Päiväys: 2023-03-03 14:39:36 (EET)

Tarkistuskoodi: R87ZB4F494SWOREJAB0L3OC4SNU0GFP6Q1S5I
GP88UEH3ID3J3OWB5D2LHR2P85D1WZJPQ5P88E1VH4TWCUUL1EJ
12U6L88ZUQMJJA2E4ELH80TVDV0T41GLWTA5FVO1

906 Toimintakertomus ja tilinpäätös 2022.pdf (43 sivua)

4ea3613345c60a92c7486bca0f56a1d16442ad5b35f115e85c4a87b3b1944785

on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelussa.

Rekisteröity koko nimi: **Satu Sinikka Valtonen**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Satu Sinikka Valtonen

Allekirjoitettu 2023-03-02 11:10:28 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Tiina Varho-Lankinen**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Tiina Varho-Lankinen

Allekirjoitettu 2023-03-02 13:40:42 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Olli-Matti Aakula**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Olli-Matti Aakula

Allekirjoitettu 2023-03-02 13:45:03 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Timo-Pekka Laakso**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Timo-Pekka Laakso

Allekirjoitettu 2023-03-02 13:49:47 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Markus Kristian Granlund**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Markus Kristian Granlund

Allekirjoitettu 2023-03-02 17:09:47 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Aarne Olavi Lehtonen**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Aarne Olavi Lehtonen

Allekirjoitettu 2023-03-03 14:36:46 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Kirsi Hannele Kostia**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Mobiilivarmenne**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Kirsi Hannele Kostia

Allekirjoitettu 2023-03-03 14:39:36 (EET)

Dokumentin allekirjoittaja(t) on tunnistettu palvelussa seuraavasti

SignSpace® on sähköisen allekirjoittamisen palvelu, jonka tarjoaa SignSpace, Platform of Trust Oy, Business ID 2980005-2, Tarvonsalmenkatu 17 B, 02600 Espoo, Finland.

Tähän dokumenttiin liitetty allekirjoitus on eIDAS asetuksen (N°910/2014) mukainen sähköinen allekirjoitus.

Allekirjoittajat on tunnistettu palvelussa seuraavasti:

Pankkitunnistus – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistautunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun pohjoismaisilla pankkitunnuksilla.

Mobiilivarmenne – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistautunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun Mobiilivarmenteella.

Allekirjoituksen autenttisuuden tarkistaminen

SignSpace-palvelu tarjoaa käyttöliittymän sähköisten allekirjoitusten tarkastamiseen. Palvelu on sekä palvelun käyttäjien, että ulkoisten tahojen käytössä. Palvelun avulla vastaanottaja voi varmistua, että hänelle toimitettu allekirjoitettu asiakirjakokonaisuus on alkuperäinen ja muuttumaton. Tarkistuspalvelussa käyttäjän palveluun lataamien tiedostojen eheys tarkistetaan ja näitä verrataan palvelussa tallennettuihin alkuperäisiin tietoihin.

Asiakirjan alkuperäinen versio, joka sisältää kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot, säilytetään SignSpace-palvelussa. Asiakirjasta muodostetaan jakeluversio, joka sisältää PDF-muotoisen allekirjoitussivun PDF-dokumentin viimeisenä sivuna tai muun tiedostomuodon tapauksessa erillisenä PDF-tiedostona. Kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot ovat saatavissa SignSpace-asiakaspalvelun kautta.

Ohje SignSpace -palvelussa allekirjoitetun asiakirjan tarkistamiseen:

- Tarkistajalla tulee olla käytettävissään allekirjoitettu asiakirja (jakeluversio) sähköisessä muodossa.
- Asiakirja voi olla yksi PDF-tiedosto, jonka lopussa on allekirjoitussivu, tai yhden tai useamman tiedoston ja näihin liittyvän PDF-muotoisen allekirjoitussivun kokonaisuus.
- Tarkistaja avaa www.signspace.fi/verification-fi.html sivuston.
- Tarkistaja lataa palveluun allekirjoitetun asiakirjan allekirjoitussivuineen ja saa tiedon palvelun tekemien tarkistusten tuloksista.

signspace

<https://signspace.com/fi>

asiakaspalvelu@signspace.fi

0600 301 339 (1,52 eur/min+pvm, viikonpäivinä 8.00 - 16.00)

Allekirjoitustosite

SignSpace-palvelussa tehty allekirjoitus

Päiväys: 2023-03-20 12:17:00 (EET)

Tarkistuskoodi: 9ZYP8WH1DLFCPVMC0FJM6W9H51U9MDW5M5
J7OWJ4PMUOGR1BP356QN1EFDA17RA3VIZBQWCEY2JE91WTRIA2D
2NTZUK8AREVIS7B4WGWVQ9HN0M4EUOSC3WYQCJAG1AY

LT Varsinais-Suomi toimintakertomus ja tilinpäätös 2022_allekirjoitettu.pdf (46 sivua)

931b259aee7bf6cc8f6a2a7c09e82f9e3e6e2c6a7afba86a5860cdd849b524f8

on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelussa.

Rekisteröity koko nimi: **Petter Mikael Westerback**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Petter Mikael Westerback

Allekirjoitettu 2023-03-20 12:17:00 (EET)

Dokumentin allekirjoittaja(t) on tunnistettu palvelussa seuraavasti

SignSpace® on sähköisen allekirjoittamisen palvelu, jonka tarjoaa SignSpace, Platform of Trust Oy, Business ID 2980005-2, Tarvonsalmenkatu 17 B, 02600 Espoo, Finland.

Tähän dokumenttiin liitetty allekirjoitus on eIDAS asetuksen (N°910/2014) mukainen sähköinen allekirjoitus.

Allekirjoittajat on tunnistettu palvelussa seuraavasti:

Pankkitunnistus – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistautunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun pohjoismaisilla pankkitunnuksilla.

Allekirjoituksen autenttisuuden tarkistaminen

SignSpace-palvelu tarjoaa käyttöliittymän sähköisten allekirjoitusten tarkastamiseen. Palvelu on sekä palvelun käyttäjien, että ulkoisten tahojen käytössä. Palvelun avulla vastaanottaja voi varmistua, että hänelle toimitettu allekirjoitettu asiakirjakokonaisuus on alkuperäinen ja muuttumaton. Tarkistuspalvelussa käyttäjän palveluun lataamien tiedostojen eheys tarkistetaan ja näitä verrataan palvelussa tallennettuihin alkuperäisiin tietoihin.

Asiakirjan alkuperäinen versio, joka sisältää kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot, säilytetään SignSpace-palvelussa. Asiakirjasta muodostetaan jakeluversio, joka sisältää PDF-muotoisen allekirjoitussivun PDF-dokumentin viimeisenä sivuna tai muun tiedostomuodon tapauksessa erillisenä PDF-tiedostona. Kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot ovat saatavissa SignSpace-asiakaspalvelun kautta.

Ohje SignSpace -palvelussa allekirjoitetun asiakirjan tarkistamiseen:

- Tarkistajalla tulee olla käytettävissään allekirjoitettu asiakirja (jakeluversio) sähköisessä muodossa.
- Asiakirja voi olla yksi PDF-tiedosto, jonka lopussa on allekirjoitussivu, tai yhden tai useamman tiedoston ja näihin liittyvän PDF-muotoisen allekirjoitussivun kokonaisuus.
- Tarkistaja avaa www.signspace.fi/verification-fi.html sivuston.
- Tarkistaja lataa palveluun allekirjoitetun asiakirjan allekirjoitussivuineen ja saa tiedon palvelun tekemien tarkistusten tuloksista.

signspace

<https://signspace.com/fi>

asiakaspalvelu@signspace.fi

0600 301 339 (1,52 eur/min+pvm, viikonpäivinä 8.00 - 16.00)

Tilintarkastuskertomus

LähiTapiola Varsinais-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiön yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet LähiTapiola Varsinais-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiön (y-tunnus 0204067-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2022. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Yhtiölle suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 3.4.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit

Olemme alla kuvanneet arviomme merkittävimmistä olennaisen virheellisyyden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

**MERKITTÄVIMMÄT ARVIOIDUT
OLENNAISEN VIRHEELLISYYDEN RISKIT**

**KUINKA OLEMME TOIMINEET NÄIDEN
RISKIEN JOHDOSTA**

1 Sijoitusten arvostus (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet s. 30-31)

Sijoitusomaisuus on taseessa merkittävin varaliskuuserä.

Sijoitukset arvostetaan tilinpäätöksessä pääsääntöisesti alkuperäiseen hankintamenoon tai, kuten kiinteistöt, suunnitelman mukaisin poistoin vähennettyyn hankinta-arvoon tai edellä mainituja alempaan käypään arvoon.

Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetään sijoitusten kirjanpitoarvojen lisäksi sijoitusten käypä arvo sekä sijoitusten nettotulos käyvin arvoin.

Omaisuserien käyvät arvot perustuvat joko markkinanoteerauksiin tai yleisesti hyväksyttyjen periaatteiden mukaisesti määritettyihin käypiin arvioihin. Sijoitusten käyvän arvon määrittämiseen liittyy harkinnanvaraisuutta erityisesti niiden omaisuserien ja instrumenttien osalta, joiden markkina-arvoa ei saada julkisista markkinanoteerauksista; näitä ovat esim. pääoma- ja kiinteistösijoitukset.

Sijoitusomaisuuden huomattavan tasearvon sekä sen arvostamiseen liittyvän harkinnanvaraisuuden johdosta sijoitusomaisuus ja sen esittäminen on määritelty tilintarkastuksen kannalta eräksi, johon sisältyy olennaisen virheellisuuden riski.

Olemme arvioineet yhtiön soveltamien tilinpäätösperiaatteiden ja arvostusmenetelmien asianmukaisuutta.

Olemme testanneet arvopapereiden ja kiinteistöomaisuuden kirjaamiseen ja arvostusprosessiin liittyviä sisäisiä kontrolleja.

Tarkastuksen yhteydessä olemme myös verranneet sijoitusomaisuuden arvostuksessa käytettyjä käypiä arvoja ulkopuolisiin hintanoteerauksiin ja muiden sovellettujen arvostusmenetelmien antamiin tuloksiin sekä arvioineet yhtiön omien arvostusmenettelyjen asianmukaisuutta.

Lisäksi olemme arvioineet sijoitusomaisuutta koskevien liitetietojen oikeellisuutta.

2 Vakuutustekninen vastuuvélka (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet s. 32-33)

Vakuutusyhtiölain 9 luvun mukainen vakuutustekninen vastuuvélka on taseen velkojen merkittävin erä.

Vakuutusteknisen vastuuvélkan laskennan perustana on monimutkaisia vakuutusmatemaattisia laskentamalleja ja johdon harkintaa edellyttäviä oletuksia, jotka liittyvät mm. eläkemuoitoisissa

Olemme arvioineet vakuutusteknisen vastuuvélkan kirjaamiseen ja laskentaan liittyviä periaatteita ja laskentaprosessia.

Vakuutusmatemaattikkomme on osallistunut tarkastukseen ja arvioinut käytettyjen oletusten ja menetelmien asianmukaisuutta, muun muassa

vakuutuslajeissa vakuutettujen eliniän odotukseen ja käytettävään diskonttauskorkokantaan.

Vastuuvelan laskenta perustuu useiden eri tietojärjestelmien tuottamiin tietoihin ja niiden yhdistelyyn. Tietokannat ovat laajoja ja järjestelmien käsittelemät tietomäärät suuria.

Vastuuvelan merkittävin riski on vastuuvelan riittävyys suhteessa korvausvastuuseen. Eläke-muotoisten vahinkojen korvausvastuun laskennassa käytettävän diskonttokoron määrittäminen ja vahinkotapahtumien arviointi on tehtävä turvaavasti.

Näiden tekijöiden perusteella vastuuvelka on arvioitu tilintarkastuksessa eräksi, johon sisältyy olennaisen virheellisyyden riski.

arvioimalla erityisesti kollektiivivaruksen ja korvauskäsittelyvarauksen laskentakaavojen loogisuutta.

Lisäksi olemme käyneet läpi vastuuvelan kirjanpidollisen käsittelyn asianmukaisuutta ja arvioineet vastuuvelkaa koskevien liitetietojen oikeellisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksiin esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankkimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksemme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet LähiTapiola Varsinais-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiön yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana vuodesta 2013 alkaen yhtäjaksoisesti 10 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdesämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Turussa 20. maaliskuuta 2023

KPMG OY AB

Petter Westerback
KHT